

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

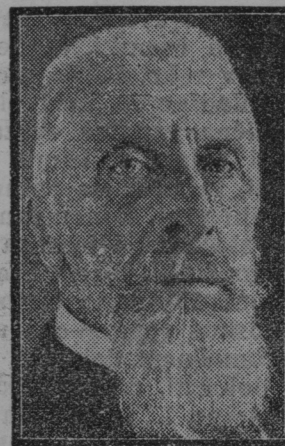
Težave razorožitve.

Na skrajnem vzhodu nadaljujejo Japonci svoja vojna podvzeta proti Kitajski. Z besedami zatrjujejo, da je njihov namen pomirjenje Mandžurije, Mongolije in severne Kitajske, z dejanji pa kažejo svoje osvajaalne težnje. Mandžukuo — madžurska država je imensko svobodna država, dejansko pa je popolnoma podvržena Japonski. Ista usoda sedaj čaka pokrajino Džehol, na katero so Japonci že položili svoje roke, naperivši proti njej svoje kano-ne. Potem pride na vrsto severni del Kitajske z glavnim mestom Pekingom, ki je bila večstoletna prestolnica kitajskih cesarjev. Da je Peking v nevarnosti, dokazuje povelje Čangkajšeka, načelnika kitajske republike, da se mora mesto izprazniti, s čimer se je v resnici že začelo. Tako nudijo Japonci sedanjemu svetu dokaz, kaj pomenja oboroženost, odnosno neoboroženost. Japonci so oboroženi do vrhunca oboroževalne možnosti, Kitajci pa so neoboroženi, oziroma nedostatno vojaško organizirani in nad vse slabo opremljeni.

Ob takšnem dejanskem dokazu, ki prihaja iz daljnega vzhoda, je delovanje razorožitvene konference, koje glavna komisija sedaj zboruje v Ženevi, zelo otežkočeno. Na konferenci se mašuje slabotnost Zveze narodov, ki ni ničesar ukrenila proti vojaški akciji Japonske zoper Kitajsko. Zveza narodov bi tudi morala s paznejšim očesom zasledovati počenjanje nekaterih vlad, ki vršijo proti določilom mirovnih pogodb tajno oboroževanje ljudstva. Takšna je madžarska vlada. Že večkrat so prodrlje v javnost vesti o vtihotapljenju orožja preko Avstrije na Madžarsko. Mesto da bi se takšna zadeva po činiteljih Zveze narodov javno preiskala, pa je bila vedno potlačena na zahtevo države, iz katere je bilo vtihotapljeno orožje. Tako se bo tudi najbrž zgodilo z najnovejšo zadevo vtihotapljenja orožja in streliva v Madžarsko preko avstrijskega kraja Hirtenberg, ki leži blizu madžarske meje.

Jako neugodno vplivajo na potek razorožitvene konference sedanje razmere v Nemčiji. Nemško državno oblast ima sedaj v rokah tisti elementi, ki so vojaško organizirali nemško mladino, ki so nekdanjim frontnim bojnikom natakili na glave jeklene čelade in ki se neumorno potegujejo za takozvano enakopravnost Nemčije na področju oboroženosti. Cilj narodnih socialistov in nemških nacionalcev, ki so v Nemčiji zdaj na vladi, je oborožena Nemčija kot nekdanj, prešinjena s prusaškim vojaškim duhom. Kaj to pomenja za Francijo in za slovanske države, nastale po svetovni vojni, osobito za Poljsko, je povsem jasno. Poljsko javnost vznemirja nemška zahteva po reviziji vzhodnih nemških državnih mej in vzporedna namera Hitlerjeve vlade, da se v Nemčiji zopet uvede obvezna vojaška služba.

Spričo teh dejstev so izgledi za kakšen večji uspeh razorožitvene konference prav majhni. Temu prepričanju je tudi dal izraz poljski zunanji minister Beck v svoji izjavi, ki jo je dal časnikarjem in ki je v njej med drugim rekel: »Delovanje ženevske konference je v zadnjem času vzbudilo ostre komentarje. Če ne pride do prihodnjega splošnega sestanka razorožitvene konference do stvarnih rezultatov, je razočaranje javnosti neizogibno. Zato je nujno potrebno, da se točno določi konkreten program, ki naj se tudi izvede. Dosedanja razprava je odkrila dejstvo, da prihajamo v tej razpravi preradi na čisto politično torišče, pri čemer prihaja seveda do nesporazumov med posameznimi državami, ki otežujejo bodoči sporazum. Kljub temu obstoje nekatere točke, glede katerih so si vsi edini: to je izključenost povratka k splošnemu tekmovanju oboroževanja in brezpogojna potreba prepovedi nekaterih nečloveških vojnih metod. Pri iskanju končne rešitve ne smemo pozabiti na to, da bi bilo treba ravno dotelej izvesti vsaj nekaj postopnih točk, kar se tiče razorožitve.«

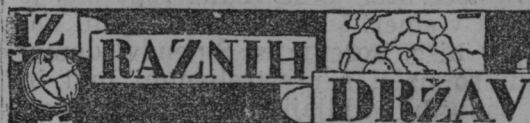
Znani madžarski politik grof Albert Appony je te dni umrl v Ženevi na pljučnici.

rodnih socialistov. Celo berlinska gladišča so dobila narodne socialiste za upravitelje. Pometanje med državnim uradništvom se dnevno nadaljuje. — Ker je postal Hitler državni kancelar, ga je nasledil kot predsednik narodno socialistične stranke Göbbels.

Avstrija zahteva obvezno vojaštvo. Zastopnik avstrijske vlade na razorožitveni konferenci v Ženevi dr. Hecht je nastopil dne 8. februarja pred glavno komisijo z govorom, ki je vzbudil začudenje v mednarodnih krogih. Avstrija je ravnokar dobila od Anglije veliko posojilo, ker se ji je posrečilo dokazati, da se v gospodarskem pogledu nahaja v takem položaju, da se sama ne more več rešiti. V istem hipu pa je njen zastopnik na razorožitveni konferenci nastopil z zahtevo, da se Avstriji dovoli uvedba obvezne vojaške službe. V ženevskih krogih prevladuje vtis, da je ta nastop avstrijskega delegata, ki je napravil skrajno mučen vtis, bil izvršen pod pritiskom avstrijskega hitlerstva.

Nizozemska vlada je odstopila.

Južnoameriški državi Urugvaj grozi revolucija. Predsednik Urugvaja je napovedal spremembo ustave. Vodja opozicije Herrera je izjavil, da bode v slučaju spremembe ustave prišlo do revolucije. Opaža se že zbiranje vladnih čet, posebno na brazilski meji, kjer se baje zbirajo vstaši, ki nameravajo udariti iz Brazilije v Urugvaj.

Pod Hitlerjevo vladno roko na Nemškem. Hitlerjeva vlada je znatno omejila svobodo tiska in je nekatere liste že prepovedala. Glavno nasilje iz Hit-

lerjeve močne roke je doživel pruski deželni zbor, ki je že razpuščen. Razpuščeni so vsi svobodno izvoljeni pruski občinski odbori in imenovani so Hitlerjevi komisarji. Nadalje je nastavljen Hitler na vsa najbolj vplivna in odgovorna mesta po vseh ministrstvih, polic. upravah, pri vodstvu Reichswehra najzvestejše pristaše iz vrst na-

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Vpliv slabih knjig in časnikov. »Slovenski Gospodar« je v 2. številki sedanjega letnika objavil članek, ki ga je spisal neki kmetijski fant. V tem članku razpravlja ta vrli mladenič o žalostnem, da, najžalostnejšem pojavu med našim narodom v sedanjem času, in to je, rastoči surovosti in pokvarjenosti mladine. Pisec članka poudarja ozko vez med tem nadvse žalostnim in za narod pogubnim pojavom in med slabimi knjigami in časniki, ki se naši mladini dajejo v roke. Da je med pokvarjenostjo mladine in med slabimi knjigami resnična vzročna zveza, dokazujejo slični pojavi v drugih državah. V Avstriji, in sicer na Solnograškem, so orožniki proti koncu lanskega leta ujeli dva zločinca, 47letnega pivovarniškega pomočnika Jožefa Steidl in 19letnega hlapca Hermana Gerner, ki sta izvršila poskus roparskega umora na nekem siromašnem delavcu. Potek preiskave je dokazal, da sta imenovana bila člana tolpe, ki je izvršila večje število požigov, vlomov in roparskih napadov. Duševni voditelj te tolpe je bil kljub svoji mladosti 19letni Herman Gerner. Ta mladi fant je povedal na sodnijski zgodovino svojega življenja ter sam izjavil, da ga je čitanje slabih časnikov in knjig duševno in moralno popolnoma pokvarilo ter spravilo na pot zločinov. Ni bil še 18 let star in že je napadel nekega kmeta, ga ustrelil in oropal. Tudi njegovim zločinskim pajdajem so dokazali 19 vlomov in nekaj umorov in napadov na potnike v avtomobilih. Tako pokvarja mladino slabo čtivo. Kdor hoče mladino resnično izobraziti in moralno dvigniti, jo mora rešiti slabih knjig in listov, ki so strup za mlado dušo in nesreča za ljudstvo.

Čemu katoliški redovniki in redovnice? Na nekem socialističnem shodu v Barceloni na Španskem, ki se je vršil nedavno, se je strastno hujskalo zoper katoliške redovnike in redovnice. Neki gvornik je, kakor poroča londonjski list »The Universe«, celo uro z vso protiversko strastnostjo, ki je običajna v teh krogih, napadal katoliške redove. Ko je končal svoj govor, je predsednik zborovanja vprašal: »Ali še želi kdo k tej stvari besedo?« Dvigne se siromašen delavec ter mirno izjavi: »Nisem govornik, nimam takšnih sposobnosti, kakor moj predgovornik. V preprostih besedah bom povedal resnico. V moji hiši je izbruhnila difterija. Obbolela je na njej najprej moja hčerka, potem pa moja žena, ki ji je stregla. Poklical sem usmiljeno sestro, da jima streže. Stregla jima je z veliko požrtvovalnostjo. Ozdravela je hčerka, ozdravela je moja žena. Usmiljena sestra pa je obbolela na difteriji ter umrla.« Ob besedah tega preprostega delavca je zagromelo veliko odobravanje po celi dvorani.

Uspehi misijonov. Poslednji papeži se močno trudijo, da bi se katoliška vera razširila med poganskim svetom. Osobito sedanji papež Pij XI. posvečuje vso svojo skrb pospeševanju misijonstva. Velikim naporom so tudi pri-

merni veliki uspehi. V zadnjih desetih letih je bilo v Evropi in Ameriki ustanovljenih 4000 društev, ki nabirajo prispevke za misijone. V misijonskih pokrajinah se je število domačih duhovnikov podvojilo: od 2570 na 5000. Število misijonskih postaj se je dvignilo od 312 na 480. V tej dobi so misijonarji pridobili in včlanili katoliški Cerkvi okoli 10 milijonov ljudi. Priznati je kajpada treba, da se je v tem času rodilo v teh krajih okoli 50 milijonov poganških otrok. V sami Indiji pride na 360 milijonov Indijcev samo 3 in pol milijona katoličanov. Je torej še ogromno polje za udejstvovanje katoliškega misijonstva, ki zasluži ter tudi potrebuje vso našo podporo.

Protestantovski duhovnik — katoličan. Učeni protestantovski pastor v Kopenhagu na Danskem Pavel Andrej Erichsen se je nedavno spreobrnil h katolicizmu. Med protestanti je imel vsled svoje učenosti in delavnosti velik ugled. V tem je bil razlog, da so ga njegovi protestantovski rojaki poslali v Nemčijo, da tamkaj deluje za protestantovske misije v inozemstvu. Erichsen je v Nemčiji videl na lastne oči, kaj je katolicizem in kakšni so katoličani. Protestantovski predsodki zoper katolicizem, v katerih je bil vzgojen, so splahneli in skopneli kakor sneg ob solncu. Sklenil je postati katoličan. Preden je izvršil ta sklep, se je za dva meseca umaknil v sloveči benediktinski samostan Marija-Laach. V znameniti božjepotni cerkvi sv. Marije v Kvelaeru je bil krščen in sprejet v katoliško Cerkev.

„Domovina“ se spotika.

Podeželski list takozvanih naprednjakov v Sloveniji, ki nosi naslov »Domovina«, se spotika nad poročilom nekega slovenskega lista o tem, da se je neki kmet spričo nizke cene živine raz-

jokal. O tem piše »Domovina« v svoji številki z dne 9. februarja takole: »Slovinci smo hudo neodločni in prav nič nas ne izmodrijo izkušnje. Prav značilna za to trditev je vest, ki smo jo čitali nedavno v nekem listu in ki se glasi: »Slaba cena živini. Pred dnevi mi je že dolgo znani kmet tožil tako-le: Na cvetno soboto leta 1930 sem kupil par volov za 8100 dinarjev. Zdaj vsake tri dni poleg lepe mrve pokrmim še vrečo svinjske moke. Ponudil sem vola mesarju v prodajo, češ, da bosta tehtala blizu 1300 kg. Ponudil mi je 3000 Din. Kmet se je resnično razjokal.«

Dotični slovenski list, ki je to poročal, je s tem podal resnično sliko sedanjih gospodarskih razmer, ki najhujše tlačijo kmeta. Navedeni primer pojasnjuje, da je kmet pri paru volov zgubil nad 5000 Din. Znani so nam slučaj, da so kmetje izgubili 6000 in še več dinarjev. Ali veste, gospodje okoli »Domovine«, kaj to pomeni za ubogega kmeta, ki mora vse, kar prodaja, prodajati globoko pod ceno, kar kupuje, pa drago plačati in plačevati davke in razne dajatve?! Ni čudo, ako se spričo takih razmer kakšnemu kmetu zasolžijo oči.

»Domovini« pa to ni prav in zato tako-le modruje ter kmetu svetuje: »Mirno redi kmet svojo živino in čaka, da se bo odebelila za prodajo. Ko misli, da bo že dovolj opitana, pa stopi k mesarju in mu reče: Tako in tako živinče imam in ga danes prodam. Prav nič ne misli na to, ali ima tisti mesar potrebo za njegovo živino ali ne. Prav nič ne poizveduje, ali bi sosedni mesar morda bolje plačal njegovo živino. Samo to ve, da bi moral pri živini prirediti. Če se mu pokaže izguba, pa joče, češ: Pogledajte siromaka, ki se je zastonj trudil.« Tako »Domovina« beseduje ter se obenem spotika nad »tistimi« gospodi, ki pišejo in priobčujejo take zgodbe o jokajočem kmetu!

Zlata družinska slavnost. Bilo je veselje na prijaznem Smolniku v župniji Ruše, ko sta obhajala zadnje dni zlato poroko nad vse čislana veleposestnika Dragotin in Terezina Harič. Kakor pred 50 leti, tako sta tudi sedaj obhajala zlato poroko v mični smolniški cerkvi in zlatoporočne obrede je opravil nečak Lojze Pajtler, kaplan v Cirkovcah. Imel je na blaga zlatoporočenca ganljiv nagovor. Krasni slavoloki in grmenje topičev je oznanjalo redko slavnost. Na dan slovesnosti so prihiteli od vseh strani sorodniki in prijatelji, da so počastili blaga slavljenca, in jima izkazali ljubezen. Imela sta 3 otroke, ki so vse preskrbljeni. Vsak otrok je imel v srce segajoč govor na dan jubileja in izkazal ljubemu ateku in mami hvaležnost. G. Harič je bil 47 let vzgledni občinski mož občine Smolnik in je za velike zasluge dobil red sv. Save 4. razreda. Naš blagi slavljenec je tudi pristni planinski posestnik, ki ljubi nad vse planine. Njegovo veselje

sta les in žaga, koja obišče dnevno. Haričeva hiša je zelo gostoljubna in je posebno turistom pravi dom. Gospa Haričeva, akoravno že 50 let poročena, zgleda mlada in čvrsta in ima za vsakega prijazno besedo in dobro postrežbo. V to hišo prihajajo tudi sami kršč. časopisi, »Slovenski gospodar« je veliko let stalen gost in je tudi dolžan čislanim jubilentoma zaklicati: Še do skrajnih mej človeškega življenja!

Po nesreči ustrelil prijatelja. 55letni posestnik Jakob Šujen iz Ciglence pri Sv. Barbari v Slov. gor. je čul zvečer zunaj hiše ropot. Ker se danes radi klatijo v nočnem času okrog voglov razni nepoštenjaki, je snel Šujen svojo puško s klina in šel venkaj pogledat. Zapazil je, da mu je nekdo podrl stranišče. Ker je še vedno ropotalo, je oddal v smeri šuma strel in krenil nazaj v hišo. Sosedje in Šujenovi domačini so našli s prestreljenimi prsi in v zadnjih zdihljajih Šujenovega najboljšega prijatelja Janeza Slaniča. Slanič je bil namenjen k Šujenovim po jabolčnico, ko je padel strel in ga smrtonosno zadel. Po nesreči zagrešeno krvavo dejanje je Šujena tako pretreslo, da si je hotel sam končati živ-

ljenje in so ga oddali čisto zmedenega v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. Posestnik Jurij Fürer z Vrhola pri Mariboru je pregledoval staro pištolo. Kres se je nenadoma sprožil in kroglo je dobil v levo nogo 20letni kovaški pomočnik Franc Rožič iz Vrhola.

Obstrelil se je po nesreči na lovu vsled padca na levi nogi pod kolenom 29letni posestnik Anton Ambrož z Rdečega brega pri Št. Lovrencu na Pohorju. Poškodovani se je zatekel po pomoč v mariborsko bolnico.

Ženo ubil v spanju. Že bolj priletna zakonca Jurij in Marija Pernek iz Gruškovja pri Sv. Trojici v Haložah sta živela v neprestanih medsebojnih prepirih in pretepih. Dne 9. februarja pa je mož ubil z motkinim toporiščem v spanju svojo ženo. Orožniki so oddali divjaškega ubijalca v ptujske zapore.

Radi uboja štiri leta ječe. Dne 23. aprila m. l. so kopali v Litmerku pri Ormožu v vinogradu posestnika Kiriča. Med kopači sta se nahajala Anton Vogrinc, ki je bil na vojaškem dopustu, in Matija Žibrat. Med delom je Žibrat očital Vogrincu lenobo pri delu, kar je pokaranega tako razljutilo, da se je vrnil domov in nagovoril Jožefa Kumra in Blaža Lapornika, da so pričakali Vogrince, ko se je zvečer vračal proti domu. Iz zasede napadeni je dobil tako silovit udarec, da mu je počila lobanja in je umrl v ormoški bolnici. Pri razpravi dne 8. februarja v Mariboru so zavračali napadalci krivdo eden na drugega. Na podlagi izjav posameznih prič se je uveril sodni senat, da je prizadjal Žibratu smrtonosni udarec s kolom Vogrinc in je bil ta tudi obsojen na 4letno težko ječo, ostala dva sta bila oproščena.

Vlomilska in tatinska družba straši po Slov. goricah. Vlomi v kmečke domove in zidanice vznemirjajo župniji: Sv. Anton in Sv. Andraž v Slov. gor. Pri Sv. Antonu beležijo v zadnjem času v eni noči kar tri vlome. Skozi streho je obiskala vlomilska družba ob 2. uri popolnoči mesno shrambo sester Paluc v Brengovi. Odnegli so poleg mesa in slanine ženskam tudi obleko ter povzročili v sedanjih hudih časih škodo za 3000 Din. Še isto noč so se lotili tollovati celo Društvenega doma pri Sv. Antonu in ukradli obleko in razne predmete, kateri se rabijo pri vprizarjanju iger. Gotovo isti uzmoviči so obiskali neko klet pri Sv. Andražu, iz katere je zginilo žganje ter vino. Naše orožništvo je pridno na delu in že tudi na pravi sledi, da bodo Slovenske gorice kmalu rešene more vlomilcev.

Na 15 let robije obsojen požigalec. Dne 11. febr. je dal odgovor pred mariborskim senatom radi pet požigov 24letni kmečki sin Jožef Rajh iz Šardinja pri Ptuj. Požigalec je po izpovedi izvedencev nekoliko slaboumen, a za svoja peklensko hudobna dejanja odgovoren. Rajh je po aretaciji orožnikom priznal požige, pred sodniki pa je tajil, a je bil le obsojen na 15 let težke ječe in na povračilo povzročene škode.

Nepoboljšljiv grešnik je Anton Orgolič, brezposelni mlinar z Rožičkega vr-

ha. Lansko leto je bil obsojen na šest mesecev, ker je bil eden glavnih udeležencev pri ponarejanju jurjev. Ko je zapustil ječo, se je lotil tatvine koles. Pred mariborskim sodiščem so mu dokazali dne 8. februarja štiri ukradena kolesa in so ga obsodili na 18 mesecev robije in na triletno zgubo častnih pravic.

Trikrat z motike po glavi. V marib. bolnišnico so oddali 64letnega viničarja Jakoba Rojca iz Stopnega pri Makolah. Rojca je udaril neki Doberšek v vinjenosti trikrat z motiko po glavi in ga opasno poškodoval.

Nevarne poškodbe na glavi je prizadjal nekdo z lato 58letnemu žagarju Josipu Kosikarju iz Gortine pri Dravogradu. Težje poškodovanega so spravili v mariborsko bolnico.

Pod avtomobilom. Dne 8. februarja popoldne je povozil osebni avtomobil prometnega društva v Zagrebu posestnico Marijo Ponikvar na povratku iz Ptuja v Gerečjo vas. Nezvestno in smrtnonevarno poškodovano so prepeljali v ptujsko bolnico.

Podlegla poškodbam. V zgorajni notici poročamo, kako je avto smrtnonevarno poškodoval na javni cesti pri Hajdini posestnico Marijo Ponikvar iz Gerečje vasi. Poškodovana je umrla po preteku 24 ur v ptujski bolnici.

Smrt vsled opeklin. Dveletni Jožek Dragšič iz Polancev v ptujskem srezu se je tako polil z vrelo juho, da je umrl na opeklinah v bolnici v Ptuj.

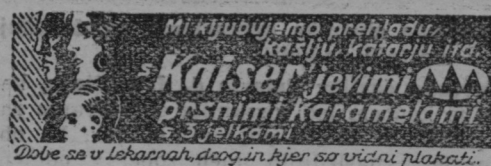
Nezvestnega in s kolom preko glave udarjenega so pripeljali v ptujsko bolnico 30letnega posestniškega sina Ivana Tekmeca iz Sp. Velovlaka pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Na povratku proti domu ga je v noči nekdo pobil iz zasede.

Dva šolarja naletela na mrtvega novorojenčka. Pri nabiranju vrbovih mačic ob Savinji pri Braslovčah sta naletela dva šolarja na omot iz cunj, v katerem se je nahajal mrtev novorojenček moškega spola. Trupelce je bilo odvrženo kvečjemu dober dan pred najdbo. Brezsrčno mater zasledujejo orožniki.

Dva uprežena konja utonila. Kmet iz Brežic se je odpravil dne 9. februarja z dvema v voz upreženima konjema na sejm v Št. Jernej na Dolenjsko. Pri vasi Dobe pri Kostanjevici je po krmljenju napajal konja v Krki. Živali sta se pognali preveč na sredino reke, ki ju je pogoltnila z vozom vred. Kmetovoznik je še pravočasno skočil z voza na suho.

Samomor v kavarni. Dne 7. februarja kmalu po polnoči se je ustrelil v ljubljanski kavarni »Emona« 22letni podnarednik bolničarske čete Vladimir Jovič iz Grdelice. Pred obupnim dejanjem je popil 5 čašic ruma, ko je doigrala godba zadnji komad, je končal strel mlado življenje.

Dva uboja na Kranjskem pred ljubljanskim sodiščem. Dne 8. februarja je obravnaval sodni senat v Ljubljani tale dva slučaja uboja: Dne 7. novembra lanskega leta so v Stahovici pri Kamniku v krčmi pri »Korlnu« popivali fantje. Med pivci je bil tudi oženjeni delavec Franc Slatner, 24letni Jakob in njegov tovariš Anton iz Stahovice.

Jakob in Franc sta se gledala že dalje časa kakor pes in mačka. Ko se je zgoraj omenjenega večera Franc odpravil iz krčme domov, sta ga dohitela na cesti Jaka in Tone. Jakob je Franceta tako obdelal z dolgim nožem, da so ugotvili na njem 32 težjih in lažjih ran. Napadenega so pozneje našli ljudje nezvestnega in je po prevozu v ljubljansko bolnico tudi podlegel poškodbam. Ubijalec Jakob se je po krvavem dejanju vrnil nazaj v gostilno, kjer je pil dalje. Oba obtoženca sta dejanje priznala z izgovorom na pijanost. Jakob je bil obsojen na 5 let robije, Tone pa oproščen. — Dne 5. novembra v noči se je vračal Jakob Klemenc iz Vrhpolja pri Kamniku domov mimo Dolarjeve hiše. Padel je slučajno v apuenco in seve začel zmerjati. Radi robantanja je pograbil mladi ključavničarski pomočnik poleno in zadel Klemence tako močno po glavi, da mu je prebila lobanjo in je udarjeni tudi umrl na posledicah v ljubljanski bolnici. Radi uboja je bil obtoženi obsojen na 14 mesecev strogega zapor.

Po 32 dneh potegnili obupano samomerilko iz Krke. 40letna zasebnica Ana Slakova iz Novega mesta je vzdržavala nedovoljeno razmerje z 20letnim fantom, ki jej je obljubljal zakon. Ker se je fantova ljubezen s časom ohladila, je skočila Slakova v Krko, iz katere so jo potegnili zadnji teden po preteku 32 dni.

Avtobus zgorel. Dne 10. februarja je zgorel avtobus, ki je vzdrževal osebni promet in vozil pošto na progi Ljubljana — Vič — Dobrova — Polhov gradec. Potniki so zapazili pravočasno nesrečo in so se rešili brez vsake nesreče.

Obesil se je v drvarnici v Ljubljani v Linhartovi ulici 18letni mesarski vajenec Janez Ahlin, doma iz Velike Stare vasi pri Grosupljem.

Strahovita eksplozija. Dne 10. febr. krog 8. ure zvečer so doživeli v Neunkirchenu v okrožju Saarbrücken v pokrajini Trier na Nemškem strahovito eksplozijo, ki je osamljena v zgodovini. Iz dosedaj še nepojasnjenega vzroka je eksplodiral gazometer (shramba za plin) s 120.000 kub. metri plina. Razpok so čutili 80 km daleč. 28 poslopij v omenjenem mestu, ki so bila celo dva nadstropja visoka, je vsled zračnega pritiska enostavno zginila. Sicer pa ni hiše v Neunkirchenu, na kateri bi bila ostala cela le ena stropa in ki bi ne bila razpokana. Na razdaljo 2 km so izruvana vsa drevesa. Koliko je smrtnih in ranjenih človeških žrtev, se še ne da ugotoviti, ker so še razne ruševine v plamenih in je eksplozija bogznaj koliko žrtev razčesala na drobne kose in razmetala posamezne dele na vse strani. Doslej so potegnili izpod razvalin 61 mrtvih in računajo, da bo vseh mrtvih in ranjenih nad 1000.

Cenejene obrtnike opozarjamo na današnji oglas mestnih podjetij.

Tovarna čevljev Petovia d. d. v Ptuj, katera je koncem leta prekinila obratovanje radi potrebnih večjih popravil strojev, bo obratovala v naslednjih dneh zopet v polnem obsegu. Vesti o popolni ustavitvi obrata ne odgovarjajo dejstvu. 168

Kaj nam piše vinogradnik?

Nekaj mi ne gre v glavo. Kot vinogradnik smem prodati na malo, celo po neki grozdje in jabolka. Zakaj ne bi smel soka od grozdja in jabolk prodati? Poljedelec sme prodati zelje v svežem stanju, nobenemu ne bi prišlo v glavo, ako isto zelje konzervira, da ga ne bi smel prodati. Krompir, repa, žito itd. se sme na malo prodajati, vinogradnik pa ne bi smel svojega pridelka? Nista oba kmeta? Ne plačata oba davke, vinogradnik še večjega? — Kaj mislite, da bi konzumenti rekli, ako bi začeli trgovci raznih strok zahtevati: »Mi hočemo, da producenti le nam prodajajo in le mi smo upravičeni konzumentom prodajati razna živila!« Ali če bi mlekarne zahtevale: »Le nam se sme prodati mleko, konzument pa mora le pri nam kupovati!« Kaj ne, to ne gre! Taka zahteva nobenemu trgovcu ne pride v glavo. In glejte, ti vendar živijo, kljub temu, da prodaja kmet ponekod svoje proizvode naravnost za potrošnjo. Gostilničarji pa po svojih listih in shodih venomer kritizirajo in grajaajo, da vinogradniki kar prosto prodajajo v malih količinah vino, kar ogroža gostilničarsko obrt. Saj bi tudi gostilničarjem radi vino prodali, pa kaj, ko nam ne dajejo za njega mnogo več ko 1 Din za liter.

Slišimo večkrat to-le trditev: Ako ne bi vinogradnik na malo prodajal, bi bila višja cena vina. Da, morda v gostilni bi res bile višje cene, od česar pa ne bi imel vinogradnik nič, nasprotno: konzum vina bi še bolj zastal in ga vinogradnik sploh ne bi spravil v denar.

Vinogradništvo propada. Spričo tega se nam svetuje, da naj produkcijo vina skrčimo. Pa kaj naj se kultivira namesto vina? Pomagajte nam nekaj najti kot nadomestilo. Že zdaj sili vse v mesta. Če bi se vinogradništvo opustilo, bi število brezposelnih narastlo. Kaj bote po mestih z njimi počeli?

Prosvečna knjižnica.

Pod tem naslovom izdaje Prosvečna zveza v Mariboru zbirko kratkih in poljudno pisanih poučnih razprav in sestav, ki prav dobro služijo društvom in posameznikom v izobraževalne svrhe. Doslej je izšlo 12 zvezkov te zbirke, ki vsebujejo obilno tvarine za samoizobražbo in za predavanja v prosvetnih organizacijah. Začela se je druga seri-

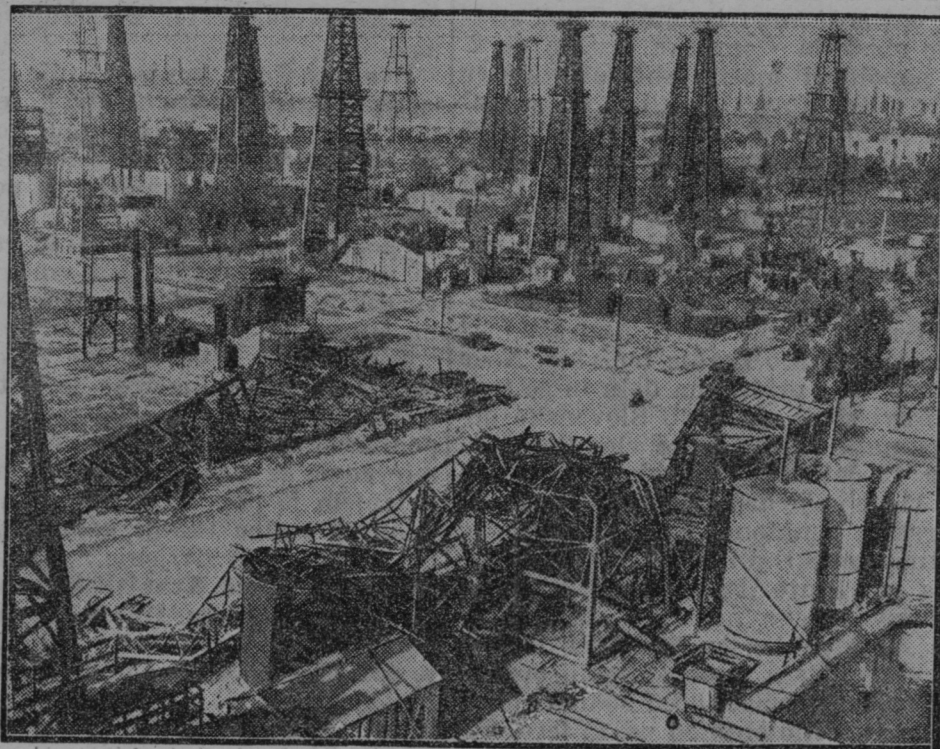

Hitlerjeva nemška vlada se je lotila komunistov. Na sliki vidimo policijo v Berlinu, ko pleni komunistično glasilo »Rote Fahne«. Policija je zasedla tudi komunistično glasilo.

ja (vrsta) te zbirke, in sicer s spisom dr. Jos. Hohnjeca »Cerkev mati narodov«. Predsednik Prosvetne zveze je otvoril prvo-serijo zbirke s spisom »Sodobne naloge ljudske prosvete«. Ta razprava je prosvetnim delavcem jako ugajala ter je marsikomu dobro služila za lastno informacijo, pa tudi za govore in predavanja. Prvi zvezek druge serije je prinesel navedeni spis, v katerem dr. Hohnjec razpravlja poljudno-znanstveno o tem, kar je Cerkev storila za zemeljsko in časno blaginjo ljudi in narodov. V 4 poglavjih: 1. osvoboditev žene — krščanska družina, 2. ublažitev in ukinitvev suženjstva, 3. delu svoboda in čast — delavcu pravica, 4. krščanska dobrodelnost — pomen dejavne ljubezni, so razvrščena kratko, pa vendar za ljudski pouk izčrpno tista dejstva, ki izkazujejo katoliško Cerkev kot resnično mater narodov. Spis dr. Hohnjeca v vsakem oziru ustreza smotru, potrebam in zahtevam ljudske apologetike in prosvete. Toplo ga priporočamo društvom, zvezam, krožkom in zosameznikom.

★

Gornja Sv. Kungota. Dne 2. februarja, na Svečnico, je vprizorilo Katoliško prosvetno društvo pretresljivo igro »Slehnernik«. Dvorana je bila nabito polna. Pred igro je navdušeno govoril predsednik Katoliške akcije g. Frančišek Jerebič, ravnatelj Zadrugne gospodarske banke iz Maribora o katoliški akciji tako prepričevalno, da je marsikomu v dvorani izvabil solze iz oči. Da ne pride pri nas kot v Španiji, treba poživiti delo Kat. akcije med priprostim ljudstvom, ker če taki gospodje govorijo za vero in jo branijo, bo ljudstvo raje sledilo njim, kot če duhovnik nastopi. G. predsedniku izrekamo prisrčni Bog plačaj za tako jedrnat, izčrpno predavanje, podprto s krasnimi zgledi in iskreno želimo, da nas še večkrat razveselite z enakim predavanjem. — Dne 5. februarja smo igro »Slehnernik« ponovili pred natlačeno polno dvorano. Igro si je prišel ogledat preč. g. župnik Kraner iz dalnje Spodnje Sv. Kungote. Čeravno v kritičnih časih, kaže naše ljudstvo zanimanje za prosveto... Iz vseh sosednih župnij: Spodnje Sv. Kungote, iz Svečine in iz Št. Jurja si videl prihajati velike množice, ko so šli vsi razigrani radi lepe igre domov. Take igre naravnost prodirajo v globino srca, pretresejo človeka, posebno v današnji

V južni Kaliforniji, v bližini mesta Los Angeles je divjal strahovit tornado (vihar), ki je podrl mnogo stolpov za sesanje olja iz zemlje.

dobi je ta igra prava misijonska pridiga. Našim vrlim igralcem vsa čast za trud, ker so vse svoje vloge prav izborno izpeljali.

Sv. Ana v Slov. goricah. Tukajšnji fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi v nedeljo dne 19. t. m. ob treh popoldne v prostorih Katoliškega prosvetnega doma najnovejšo privabljivo Vombergarjevo veseloigro »Voda«, katero je nedavno z velikim uspehom igralo tudi Narodno gledališče v Ljubljani. Ker je igra vzeta iz kmečkega življenja ter je jako težka, polna resnih, kakor tudi šaljevih prizorov, upamo, da nam boste kakor zmiraj, tudi tokrat našo dvorano do zadnjega kotička napolnili. Mladina! Nikjer ne najdeš lepše in bolj poštene predpusne zabave, kakor ravno na naših društvenih prireditvah. Bog živi!

Središče. V teh hudih, težkih časih si gotovo vsakdo zaželi tudi par prijetnih in veselih uric. In to nam bo nudila veseloigra v treh dejanjih »Zmešnjava nad zmešnjavo«, ki se vrši v nedeljo dne 19. februarja ob sedmih zvečer v Društvenem domu. Zato, prijatelji naši, pridite, da se za ta predpus še malo nasmejemo! — V torek dne 21. t. m. ob sedmih zvečer predava v Društvenem domu g. profesor Janko Mlakar iz Ljubljane o temi: »Noči v gorah«. 50 krasnih skioptičnih slik. Bo zanimivo, poučno in tudi za smeh bo poskrbel znani humorist g. Mlakar.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo vprizori v nedeljo dne 19. februarja v Katol. domu ob treh popoldne predpusno Antonio Colaltovo komedijo v 4 dejanjih »Beneški trojčki«. Ker smo dosedaj igrali najnovejše igre vzgojno-verske vsebine kakor »Slehernik« in Timermanove »Tri kralje«, nudimo cenjenemu občinstvu sedaj v predpusnem času zabavno komedijo, ki je imela sijajne uspehe v Parizu že v letu 1776, kakor tudi po drugod. Pridite od blizu in od daleč, da se boste nasmejali za ves postni čas.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Da se bralno društvo poslovi od svojega dolgoletnega in požrtvovalno delavnega tajnika, vlč. g. Fr. Satlerja, priredi v nedeljo dne 19. t. m., popoldne po večernicah, v Pergarjevi dvorani sestanek. Na sporedu so deklamacije, govor, petje in tamburanje ter gledališki prizor. Vabljeni vsi člani in tudi drugi.

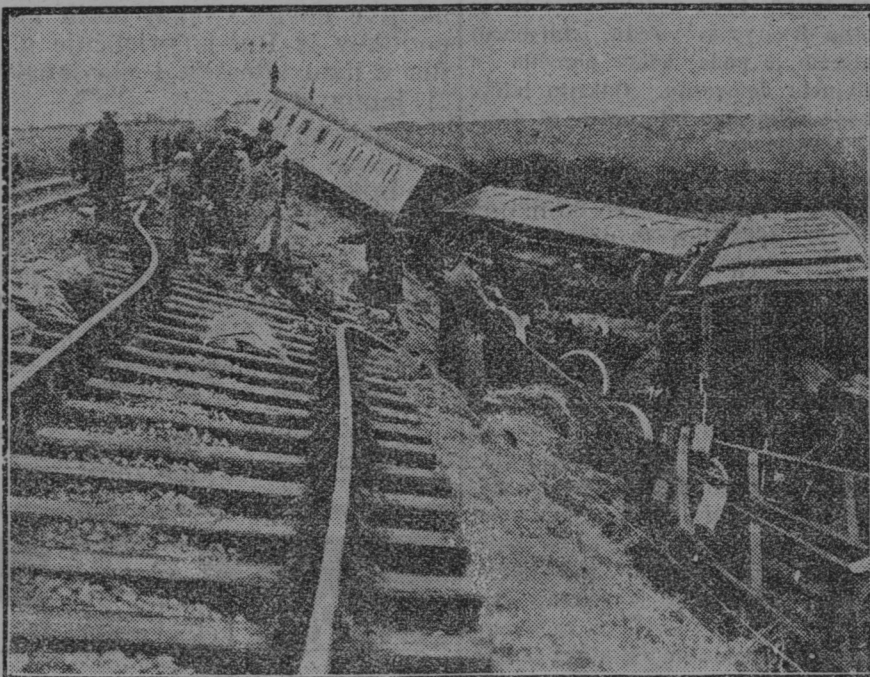
Detektivi na delu! Izslediti morajo »Satana in Iškarjota«. Popisano v romanu. Zahtevaj ponudbo pri Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Smučar za snegom vzdihuje, gospodar se nad krizo huduje, dekleta za fantom mlo pogleduje, ker se fašenk naglo približuje! Vsi ti pa tolažbo dobé, hladilni balzam za svoje razbičano srce, če se odzovejo našemu prijaznemu vabilu, in nas posetijo 26. februarja v polnem številu, popoldne ob pol štirih v Društvenem domu, vam nekaj salamensko smešnega predstavljali bomo. Boste videli strašansko »Karlovo teto«, ki bo 60 m debela in 3 m dolga. Spola je moškega, oblačila bo ženskega. Milijonarka, dražestna za oboževalce, ki snubijo le njene denarce. Za izpopolnitev pestrega programa, da ne bo »Karlova teta« na odru sama, še »Snubači«-igro zapoje pevski zbor, da ne bo se komu zdel predolg odmor. Vse to

se vrši zadnjo nedeljo perd pustom, ko se nosijo klobase k ustom. Če bo prišlo veliko ljudi, boste ceneje notri šli. Smejali se boste tri dni in tri noči in še en dan pri luči. — Prosvetno društvo.

Polzela. Gotovo ima še vsak v živem spominu zanimivo Golečevo povest »Guzaj«, ki je izhajala svojčas kot podlistek v »Slov. gospodarju«. Saj smo vsi tako nestrpnno pričakovali konca. In to povest, dramatizirano v igro v petih dejanjih, ki so polna krasnih prizorov, vprizori fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva v nedeljo dne 19. februarja, ob treh popoldne v Prosvetnem domu. Vstopnina običajna. Predprodaja vstopnic pri g. Cizej. Vljudno vabljeni! Odbor.

Sv. Jurij ob južni železnici. Res delavna in pogumna so društva, kakor doznamo teden za tednom iz poročil pod rubriko »Društvene vesti«. Tudi pri nas se mnogo dela na polju prosvete. Naš pevovodja g. Franc Raztočnik nas tedensko kar po dvakrat prime za ušesa; pa ti zapojemo kot angelčki, pa saj nas tudi

Na Irskem stavka 9000 železničarjev. Na progi Dublin—Belfast je iztiril osebni vlak. Nesreča je zahtevala več mrtvih in ranjenih.

Podzemno jezero.

Vrtanja v južnem delu Moskve so prinesla velika presenečenja. V globini okrog 7 sto metrov so našli solno jezero, ki je izredno bogato na vrednostnih kemikalijah. Že tri leta so vrtali, a šele sedaj se je pokazal uspeh. Solna gostota je približno petkrat tako velika kakor v morju. V globini okrog 750 m so zadeli v kemikalijasto plast. Te najdbe so prepustili prof. Dimitriju Perkinu, da jih znanstveno preišče. Podobne uspehe so dosegli tudi pri kopanjih blizu Solikamska, največjega solnega rudnika v sovjetski Rusiji.

Pavel Keller:

6. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Tihotapci.

Medven je hodil po gostilniški sobi »Pri lipi« gori in doli. Gotovo je že petkrat potegnil uro iz žepa. »V desetih minutak bo polnoči. Kje le so, kje le so ostali?«

Oče Blažun je na ta skrbipolna vprašanja odgovarjal doslej: »Kdo ve, po kakšnem svetu morajo s smučmi! Tam gori na grebenu in v zavinku so lahko tudi zameti.«

Sedaj pa, ko je šlo že na polnoč, ni vedel nobenega tolažljivega odgovora več.

Nekaj se je moralo pripetiti. Medven je razburjen pil mnogo žganja. Kozarec »brizganca«, ki mu ga je prinesel Blažun, je ves divji izlil krčmarju v obraz.

Nenadoma so se s hruščem odprla vrata. V sobo je planil mož, čigar obraz je bil črno namazan, in je hripavo padel na stol.

»Zajeti, zajeti!«

»Kdo je zajet?«

»No, mi, kdo pa naj bo sicer! Vseh sedem!«

»Kje — kje? Kje so drugi?«

»Zeleni so jih zajeli! Vse!«

»Vsi hudiči!« je zavpil Medven. »Kje pa je blago?«

»Izgubljeno seveda!«

Medven je razjaden zakričal.

»Za tridesettisoč blaga — in to naj je šlo po vodi? Moj denar izgubljen? Le počakajte psi, denar mi povrnite!«

»Ničesar ne povrnemo! Ti sediš tu na gorcem, mi pa nosimo zate svojo kožo na prodaj!«

»Jaz vas živim,« je divje kričal Medven, »brez mene bi ne imeli kaj žreti. Sedem močnih fantov se da ujeti, si da vzeti blago! Mevže! Če že nič ne slišite in ne vidite, vsaj vohati bi morali malo. Vsak pes voha sovražnika, vi pa še toliko ni ste vredni ko psi.«

je 25 do 30 samih dobrih pevcov. Pa tudi na odru se pokažemo, igrali smo ljudsko igro »Guzaj«, katero smo morali dvakrat ponoviti v polni društveni dvorani Katoliškega doma. Sedaj se pripravljamo na igro »Bratje« iz vojnega časa. V nedeljo dne 5. februarja so nas obiskali sosednji bratci iz Slivnice pri Celju s svojo priljubljeno igrico »Rožmarin«. Tako tekmuje, pa ne za prvenstvo, ampak za venec izpopolnjevanja v dobrem dramatičnem nastopu in napredku. Večkratni sestanki fantovskega odseka, kakor tudi prosvetnega društva nas učijo ljubiti in pridno prebirati dobre knjige in časopise, neustrašeno in odločno se postaviti za načela sv. vere, postati pravi borci tudi v Apostolstvu moč in mladeni, čev. Tudi naši malčki Marijinega vrta prav pridno prihajajo k svojim rednim sestankom in mesečnemu sv. obhajilu. Imajo svojo mladinsko knjižnico z mnogo lepimi in poučnimi knjigami, ter se pridno vadijo v zimskem športu. Ob priliki se zopet oglasimo, do tedaj pa bodite pozdravljeni fantje slovenski, korajža je v nas! — J. K.

Šmarje pri Jelšah. Pred nedavnim je imelo naše prosvetno društvo svoj redni letni občni zbor, na katerem je podal odbor poročilo o svojem enoletnem delovanju. Odkrito lahko priznamo: zadovoljni smo bili, odbor ni držal križem rok, ampak nam je pripravil tekom leta res lepe društvene prostore, opremil dvorano, oder in garderobo z vsem potrebnim. Občni zbor je bil zelo živahen, dvorana polna, staro in mlado je poseglo v razgovor, znamenje, kako ceni in kako se zanima naš narod za svoje prosvetne organizacije. Marsikatera pametna in sodobna misel je bila podana in bo našla v tekočem društvenem letu svojo uresnitev. V novi odbor so se pritegnile mlade agilne moči, ki bodo v zvezi z našimi izkušenimi prosvetnimi delavci veliko pripomogle k večjemu razmahu društvenega življenja v naši fari. Zadnjo nedeljo smo ustanovili prepotreben fantovski odsek, od katerega pričakujemo največ uspeha in življenja.

Hrestnik. Dne 5. februarja je priredil dramski odsek tukajšnjega društva zgodovinsko igro v sedmih dejanjih »Miklova Zala«. Sodelovali so zvečine domači dolski fantje. Vsi so prav dobro podali svoje vloge do zadnjega statista. Glavne vloge pa so bile narav-

nost v izvrstnih rokah. Zanimanje za igro je pokazala nabito polna dvorana. Na splošno željo se bo igra dne 19. t. m. ponavljala. Prav iskreno vabljeni vsi! — M. P.

Nova poročila iz Rusije.

V Moskvi so meseca januarja imeli zborovanja: komunistična stranka ter zveza ruskih republik. Sam Stalin je priznal, da je »petletka« v gospodarskem oziru slabo izpadla, ker so najbolj žitonojne pokrajine popolnoma odrekale. Zato so sklenili vpeljati ostrejši kurz, posebno bodo pritiskali bivše kulake. V kolhozih bodo kmetje pravi sužnji. Da bi ne bilo več takih težav s prehrano kot so letos, so sklenili, da bodo za naprej že vsako pomlad naznanili kolhozom in posameznikom, koliko zrnja bo ob žetvi oddati državi.

Splošne razmere pa v Rusiji le malo poznamo. Le potniki nam prinašajo zanesljive novice. Nekaj takih novic od potnikov iz Rusije priobčuje g. Peter Ris v listu »Rossija i Slavjanstvo« od 21. januarja t. l.

O nekem potniku pripoveduje, da je v Moskvi govoril z višjim sovjetskim uradnikom. Razgovor se je sukal o vsakdanjih »malenkostih«: o kruhu, zabelji in mesu. Nazadnje je uradnik žalostno pokimal z brado in je rekel: »Mi sami ne vemo, če bomo imeli meseca marca v Moskvi funt moke.« In je še pristavil, da kmetje v kolhozih nočejo delati, ker so nezadostno organizirani.

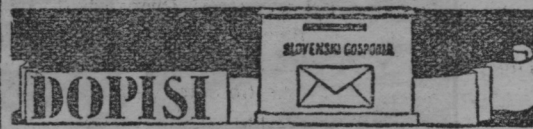
Drugi potnik iz Rusije je pravil, da so ga delavci ves čas izpraševali, če bo

vojska. Odgovoril sem jim, da je najbrže ne bo. Nato so se žalostni izrazili: »Samo na njo še upamo. Če bo vojska, preženemo komuniste.« Delavci so pravili, da ničesar ne dobe na karte in da vsled pomanjkanja dosti otrok umrje.

Tretji inostratec, ki je ravno prišel iz Rusije, je pravil, da ljudstvo živi tam v nekem čudnem razburjenju. Čas 15letnega molčanja je prešel. Narod je začel govoriti in se pri tem ne da motiti. Na ulicah, v vrstah stoječ in v tovarnah kričijo ljudje, da je čas »za pamet rabiti« in da se morajo osvoboditi od tovarišev — sleparjev. Nezadovoljni delavci govore, da so prevarani in oškodovani. Hudo sovraštvo imajo do tujcev, ki prihajajo v Rusijo kot turisti. Kričijo po ulicah in jih zmerjajo, ker jih zavidajo radi lepe obleke, močne obutve td.

Neki tehnik, ki je prišel iz Rusije, je pravil, da zdaj ne bodo več vabili v Rusijo inozemskih specialistov. Zdaj je čas, da pride na vrsto — poluspecialist iz sovjetske mladine. Ta mladina zavzema vsa višja mesta pri armadi, v pisarnah in v gospodarskih zavodih. Ta mladina od 20 do 25 let ne pozna Evrope; uverjena je, da je v Evropi povsod siromaštvo in revolucija ter da je Rusija na svetu edino srečna država. Delavstvo prezira in sovraži to mladino ter pravi, da bo nastopilo proti tem mladcem. Sovjetska oblast ima pa ravno v teh mladcih svojo — glavno oporo.

Tako poroča o razmerah v Rusiji g. P. Ris, ki je o tem jako dobro poučen. Kako se bodo pa razmere razvijale, bo nas učila prihodnost. A. K.

Kamnica. V najlepši dobi svojega trudopolnega življenja v 36. letu je nas zapustila za zmiraj gospa Marija Cafuta, rojena Rožič,

soproga našega dolgoletnega organista Jak. Cafuta. Zatisnila je svoje oči, zapustivši ob žalosti potrtega soproga s štirimi nedoraslimi otroki, od katerih najstarejši sin študira gimnazijo v Mariboru. Kako priljubljena je bila pokojna, je pričal njen pogreb, kateri se je vršil dne 3. t. m. na tukajšnjem pokopališču, kakršnega naša Kamnica ne bo hitro

Močni fant je vstal in stopil pred Medvena. Ta pa se je bojazljivo umaknil za mizo. Blažun je skušal miriti:

»Sedaj se ne bosta pretepavala! Saj smo vendar vsi v nevarnosti. Naj Matija pove, kako je bilo! Vsak čas lahko pridejo obmejni stražniki.«

»Kaj praviš? — Obmejni — Vsak čas? — Ti me ne smejo najti tu,« je jecjal Medven.

In hitro se je pobral iz gostilne.

»Strahopetec,« je zaničljivo rekel Matija. »Mu že še posvetim.«

»Sedi, Matija, pij rženko in povej, kako je bilo!«

Šele po drugem kozarcu rženke je Matija začel:

»Nekdo nas je moral naznaniti. Bili smo že čez greben. Prekleta, saj tamkaj čez sicer nihče ne pride. Hudičevo plezanje je to. Toda črni Jernej si je vbil v glavo to pot; vohal je nevarnost na vseh drugih prelazih. In ravno na tem grebenu smo bili zajeti. Na poti navzdol! Pot se tam ostro zasuje na desno. In tam so naenkrat stali pred nami. Najmanj dvajset mož. Vsi z namer-

jenimi puškami. Stali so v temi, mi pa v luči njihovih acetilenk. Kdor bi ne bil dvignil rok, bi bil na mestu mrtev. Braniti se nismo mogli, saj jih je bilo trikrat več. In tako smo mirno stali.

»Dalje — dalje!«

Matija je počakal najprej še na tretji kozarec rženke, predno je nadaljeval:

»Vzeli so nas v sredo med sé. Iti smo morali drug za drugim. Na desni in levi pa obmejni z nasajenimi bajoneti. Vsi na smučéh. Bila je prekleta hoja to, po trije vstric na ozki poti v gorah. Prišli smo do stranpoti, ki sem jo poznal, ker sem delal nekoč pri drvarjih. Tam je bilo danes poledenelo. Obmejnemu poleg mene je začelo drčati; sunil sem ga, da je odletel in padel, skočil sem čez njega na stranpot. — Zbogom, gospodje! In odkuril sem jo! Poslali so dve krogli za menoj, ena je zadela drevo poleg mene, druga pa je šla skozi moj levi rokav. In sedaj še trdi ta strahopetec, Medven, da smo mevže!«

Očka Blažun je sedel z zaskrbljenim obrazom. »Če jo to pot še srečno izvozimo, ne bom več

Blížnja kopel.

Gospod vpraša v graški palači slugo: »Ali je gospod baron doma?«

Sluga: »Ne, milostni gospod baron se je šel kopat.«

Gospod: »Ali je po-
čakal, kdaj se vrne?«

Sluga: »Milostni gospod je rekel, da ne izostane dolgo.«

Gospod se vsede na stol: »Ga bom pa počakal.«

In po preteku 2 ur: »I, to traja pa že jako dolgo. Kam pa se je šel gospod baron kopat?«

Sluga: »V Kamnik, od tod pa pogleda še malo v dolenske toplice.«

Gospod zazija: »A, aa!«

več videla. Zastopani so bili vsi sloji; veliko število vencev in šopkov je bilo položenih na gomilo njenega zadnjega miru in počitka. G. župnik Anton Božiček je imel lep nagrobni govor, istotako so spregovorili poslovne besede še gospa Štravsova ter njen sopevec g. Breznik. Postale so marsikateremu rosne oči, kar je dokaz, kakšno spoštovanje je blaga pokojna uživala. Zaprla je svoje trudne oči za vedno, v naših srcih pa bo zmiraj ostal spomin na njo! Naj počiva v miru! Žalujemo ostalim naše sožalje!

Selnica ob Dravi. Žalostno so doneli zvonovi naše župne cerkve dne 31. januarja, ko so nam naznanjali tužno vest, da je v mariborski splošni bolnici po daljšem jetičnem bolehanju ter spreviden s tolažili sv. vere zapustil dolino solz v cvetu svoje mladosti 26letni mladenič Jožef Vute s Slemenca. Najlepša zahvala darovalcem vencev in vsem tistim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Naj rajni počiva v miru!

Slivnica pri Mariboru. Tukaj smo pokopali minulo soboto ob ogromni udeležbi Kolmanovo mamo. Blagopokojna je bila mati bivšega župana Kolmana in treh samostanskih sester. Vzor matere in gospodinje naj uživa pri Vsemogočnemu zasluženju plačilo, preostalim naše sožalje!

Dolgoše pri Mariboru. Tudi pri nas so se zbrali k posvetovanju občinski odborniki iz občin Dolgoše, Zrkovce in Sv. Miklavž na Dr. polju in tudi iz Pobrežja, da se pogovorijo o komasaciji ali združitvi občin. Pri nas se deli ljudsko mnenje v tem oziru v dva tabora; eni so zato, da se priklopita občini Dolgoše in Zrkovce k občini Pobrežje, drugi zopet zato, da bi se združile Zrkovce, Dolgoše in Sv. Miklavž v eno občino. Te tri občine bi razpolagale približno s 1800 prebivalci. — Tudi za zabavo nam je preskrbljeno, prišla sta v občino kar dva cirkusa. Toda ljudstvo nima denarja za obisk predstav. — Pomladek Rdečega križa je priredil na Svečnico igro »Razvaline življenja«. Obisk je bil času primeren. — Gasilno društvo je imelo svoj 5. občni zbor dne 29. januarja. Izvolilo si je novega načelnika ter nov odbor. Upamo, da nam bo nov odbor priredil kakšno ljudsko igro, ker veselice se slabo obnesejo za društva, pač ima največ dobička od veselice krčmar. — Umrli je po dol-

gem bolehanju pridna bivša gospodinja in naročnica »Slovenskega gospodarja« gospa Marija Majhenič. Naj v miru počiva!

Sv. Trojica v Slov. goricah. To trpljenja polno solzno dolino je zapustil pretekli teden obče spoštovani, daleč na okrog znani Janez Gungl, veleposestnik v Spodnjem Porčiču. Bil je dolga leta cerkveni ključar in je kot tak storil mnogo dobrega za našo romarsko in farno cerkev. Prav veliko dobrot je izkazal pokojni ljudem, zlasti še revnejšim, s tem, da je brezplačno zdravil živino. Bil je tudi izvrsten gospodar in mu je kot takemu posestvo prav dobro uspevalo. Kot kristjan je bil globoko veren in je krščansko prepričanje tudi v dejanju pokazal z mesečnim prejemanjem sv. zakramentov. Svoje otroke je vse dobro preskrbel. Naj mu bo tukaj zemljica lahka, nad zvezdami naj pa uživa rajski mir in pokoj!

Sv. Jurij v Slov. goricah. Lansko leto smo pokazali, da še pri nas ohranjamo dediščino naših prednikov. Po zaslugah g. župnika in cerkvenih ključarjev imamo poslikano cerkev. Dobro izvršeno delo slikarskega mojstra Horvata. G. Roškar, minister v pokoju, je daroval dva krasna kipa Srca Jezusovega in Marijinega. Potem se je postavila vrsta moških novih klopi. Na koru smo del podla iz desk nadomestili s trpežnim betonom. Sedaj za zimo imamo novi pod iz desk, kateri nas varuje občutnega mraza v cerkvi. Nekaj še moram dostaviti: da smo minulo leto veliko premalo na zvonove pazili, namreč na velikega, ki se je nekoliko poškodoval.

Sv. Jurij v Slov. goricah. V Slov. goricah pravijo, da kadar je dolg pust, se samo lepi ženijo. Pri nas v Partinju pa lahko letos rečemo, da se ženijo samo pridni. Saj smo dali ženina z Marijino svetinjo k Sv. Marjeti. Dajčmanov Ludvik se je namreč poročil z v. lo Marijino družbenico Ribičevco Zofiko. Dal Bog vama obilo sreče in božjega blagoslova. Le po začetni poti naprej! Predzadnji teden pa si je izbral za družico življenja tukajšnji posestnik Franc Krajnc Senekovičev Genovefo. Da resni možje hočejo dekleta iz vrst Marijine družbe, to je, poštena dekleta, je dokaz, da v Partinju še vera ne peša. Spomnili smo se tudi, da je res treba novega bogoslovja ter so veseli gostje v ta namen da-

rovali 110 Din, za kar jim Bog stotero povrni. Nevesti Fefiki in ženinu Ludviku želim obilo sreče in vse najboljše na novem domu Bog vas živi!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Razgovor in pričakovanje velja vprašanju, kaj bo z občinami, ali bo ena ali pa bosta dve. Župnija Sv. Rupert ima šest občin, precej obsežnih. Naše mnenje je, da mora biti cela župnija in vsi kraji, ki spadajo v njo, Dolge njive in Gočova, ena občina. Tega mnenja so vsi občinski odbori in tudi vsi uradi. Če pa je kak tujec drugega mnenja, ne pride toliko v obzir in pošteb.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Smrt nam je nenadoma ugrabila enega najboljših župljanov, posestnika Petra Cetla s Ščavnice, na Svečnico popoldne, v 56. letu starosti. Pogreb se je vršil v nedeljo dne 5. februarja po pozni službi božji. Skoraj vsi možje občine Ščavnica z učitelstvom vred so ga spremljali na zadnji poti, pa tudi veliko drugega ljudstva. To je rajni Peter Cetl v polni meri zaslužil kot najzavednejši mož občine Ščavnica. Iz nagrobnice g. dekana smo izvedeli, da je bil rajni Peter vzoren Marijin sin. Dne 29. oktobra 1902 je bil sprejet v mladeniško Marijino družbo, dne 27. novembra 1904 pa je bil od tovarišev izvoljen za prednika mladeniške Marijine družbe, kar je ostal do svoje poroke leta 1912. Ko se je osnovala v naši župniji moška Marijina družba, je postal dne 19. 3. 1921 pri prvem slovesnem vsprejemu njen prvi član in je bil do sedaj vedno član predstojništva. Kot tak je vzgledno izpolnjeval družbene dolžnosti. Vsako prvo nedeljo v mesecu si lahko videl visokega Petra pri mizi Gospodovi. Rajni Peter je bil svoji ženi ljubezniv mož in dober gospodar ter vsem prijeten sosed, zlasti pa je bil odločen katoliški mož. Kadar je šlo za zmago naše katoliške stvari, je bil Peter prvi na nogah, rad je žrtvoval čas in denar za resnični katoliški napredek. Prav takih mož nam je treba v današnjih hudih časih po vseh naših občinah, da ne bo protiverska ljulika prerastla zlahtne pšenice. Slovensko domovino in naš slovenski jezik pa je težko kdo bolj ljubil kot rajni Peter. Povsod je bil zraven, kjer je šlo za zmago pravic slovenskega naroda. Bil je v resnici navdušen slovenski rodoljub. Kot

Pravi poklic.

Ravnatelj: »I, kako ste se le mogli odločiti, da postanete gledališki igralec, ko vendar nimate ne trohice poklica za to?«

Igralec: »Pri moji veliki ljubezni do odra mi ni preostajalo nič drugega.«

Ravnatelj: »O pač, mizar bi bil rajše postal!«

Slab tek.

Matevž toži svojemu prijatelju: »Huda se mi je godila, bolan sem bil. Pa sem rekel ženi: Ti, stara, skuhaj mi štrukljev, katere sem še vedno rad jedel. Pa mi nič niso dišali. Po vsej sili sem jih komaj kakih 15 pojedel.«

zraven. To razburjenje mi na stara leta škoduje. Ni vredno malega zaslužka. To kupčijo bodem opustil.«

»Lepa reč,« se je jezil Matija, »saj vendar moramo imeti kraj, kamor lahko skrijemo blago; naravnost v mesto ga ne moremo nesti.«

»Napravite, kar hočete, jaz ne bom več pomagal.«

»Za slučaj, da res pridejo zeleni, ali je hiša varna?«

»Varna — davi na vse zgodaj je odšel zadnji kos na kolodvor. Haha, stari špediter Drozg že vé, kako je treba. — Kljub temu pa, jaz ne bom več pomagal. Je prenevarno. V vsej okolici me poznajo kot poštenega moža in me cenijo —«

Matija se je zakrohotal.

»Le smej se, brez mene bi vas že davno imeli. In sedaj se zgubi v kuhinjo. Jakob spi tam. Zbudi ga, naj ti segreje vode. Umij se; bolje bo za vsak slučaj.«

Matija je odšel v kuhinjo in se umil. Ko se je vrnil, je hodil oče Blažun razburjen po sobi sem in tja.

»Nič kaj rad se ne ločim od vas, kajti to mi je dajalo življenja in me razvnelo. Sicer strohnim od dolgega časa v tej samotni luknji. Marsikak dan ni gosta blizu. Le v soboto zvečer in v nedeljo pride še kaj ljudi, in še ti, če je vreme lepo. Zato je bilo tihotapstvo vendar nekaka izpremembra. Zaslužiti se je tako ali tako dalo prav malo pri tem poslu.«

»Največ zasluži ta svinja, Medven, ta lump, ta kapitalist! Brez njega bi ne mogli nakupiti. In z menoj je prav za prav ravno tako. Tudi jaz delam v prvi vrsti iz veselja do stvari. Poleti zidam; pozimi pa, če ni nikjer dela, no, tedaj grem pač čez hribe. Lepo je vendarle! Prekrasno je bilo, ko sem podrl danes obmejnega in kar naenkrat ušel! Ušel dvajsetim, ki so nosili puške in bajonete — haha — haha — kaj takega ne doživi navaden človek.«

»Da, Matija, ti si pravi — najboljši razen črnega Jerneja —«

»No, da, Jernej je kolovodja vseh tihotapcev. Tako mu vsi pravijo. Ne le vsak obmejni stražnik vé to, vsaka ženska vé, vsak otrok. Toda nihče

mladenič je večkrat nastopil tudi na odru, rad je izpregovoril krepko besedo na predvojnih mladeniških shodih, zlasti pa je bil delaven, ko je šlo v letih 1905 in 1906 za to, da dobi občina Ščavnica slovensko lice in premaga ogabno nemškutarstvo. Večkratne občinske volitve so se po njegovem odločilnem trudu vedno končale s sijajno zmago Slovencev in je dobila Ščavnica v očetu Križanu prvega slovenskega župana. Rajni Peter je bil 18 let član občinskega odbora, večkrat svetovalec in kratek čas tudi župan. 10 let je bil član krajevnega šolskega sveta naše šole. V zahvalo za delo v prid šolski mladini ga je ista z učiteljstvom mrtvega na domu obiskala in izmolila zanj del sv. rožnega venca. Milo se nam je vsem storilo, ko mu je naš pevski zbor zapel v slovo »Vigred se povrne« in se mu je poklonila zastava moške Marijine družbe. Dobri Peter, počivaj v miru! Daj Bog, da bi našel veliko posnemovalcev! Tvojega lepega vzgleda in tvojih zaslug za sveto katoliško in slovensko stvar ne bomo nikdar pozabili.

Sv. Bolfenk v Slov. gorica. V spremstvu večjega števila belih družic ter sorodnikov in prijateljev sta prišla preteklo sredo to je dne 8. februarja k poroki vrli mladenič Jan. Pukšič iz Ločiča in vzorna članica bolfenske Marijine družbe, Nežka Rajšp iz Trnovca. Ta sprevid ženina in neveste k cerkvi, brez vsake godbe in hrupnega kričanja, kakor je to včasih bilo, je napravil na vsakega gledalca najboljši utis. Priporočamo za vse poroke v posnemanje! — Pa tudi velikega tedna noče biti več konca, ne pri Sv. Bolfenku in ne po drugod! Na gostiji se je nabralo 50 Din za misijone. — Čuček Franc iz Biša se je pretekli teden oženil in sicer z Marijo Kurboš v Jirsovcih, da bo tam za gospodarja in mlinarja. In še trije pari: poročil se je Janez Lesjak s Črmljenšaka z Lizo Rozman, na oklicih je Jožef Potrč z Marijo Čeh iz Bišečkovega vrha, v urbansko župnijo pa si bo šel po nevesto Grosek Franc iz Trnovca. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče!

Sv. Bolfank v Slov. gorica. Že dolgo se nismo nič oglasili v »Slov. gospodarju«, zato danes nekaj vrstic novic. V našem vsakdanjem skromnem življenju se le tu pa tam pripeti kaj omembe vrednega. V letošnjem

precej dolgem pustu se pridno ženimo in možimo kljub hudi denarni krizi, ki jo vsak dan bolj občutimo. Tri neveste imamo kar doma, dve pa sta iz urbane fare. Večji del pa bo seveda moral priti drugič na vrsto ali pa še čakati boljših časov. V minulem letu smo imeli več pogrebov kot krstov. Zadnji je bil Franc Kramer, posestnik iz Biša, ki zapuščala hčer vdovo z dvema nepreskrbljenima otrokoma. Meseca januarja pa smo pokopali komaj 20letno mladenko Marjeto Sauer, tudi iz Biša. Pokoj njunima dušama! — Glede števila naročnikov za naše krščanske liste, posebno »Slovenskega gospodarja«, smo v razmeroma mali fari precej na višku. Okroglo na vsakega 8. farana pride po en dober list. — Bivša knjižnica Prosvetnega društva bo odslej vsako nedeljo in praznik po svetem opravilu v tukajšnji Hranilnici odprta. Mladina, pa tudi odrasli, segajte prav pridno po dobrem krščanskem berilu! — Veliko govoric je v našem kraju povzročila združitev občin. Kakor en glas vztrajamo ponovno pri tem, da se izloči občina Biš iz mariborskega sreza ter priklopi ptujskemu okraju ter da se izvede načrt: župnija in šolski okoliš naj bo ob enem tudi občina Sv. Bolfank. Seveda za številčno in davčno močnejšo občino bi bila primerna tudi priklopitev občine Ločič in dela Trnovskega vrha. Merodajne oblasti naj gledajo samo na splošne koristi občanov in ne na morebitne interese posameznikov.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pri nas v tem letu neusmiljeno kosi smrt in to ne samo starce, temveč tudi može v najlepši moški dobi. Tako smo med temi dne 24. m. m. spremljali k zadnjemu počitku nad vse priljubljenega, spoštovanega kmeta Mihaela Sinko iz Dragotinca, kateremu je neizprosna jetika prekrižala vse upe in nade v 48. letu starosti. Pokojnika je dičila globoka vernost, svojega verskega prepričanja se ni sramoval tudi ne v javnosti. Bil je posebno častilec Marijin ter je ravno med opoldanskim zvonjenjem v soboto izdihnil svojo blago krščansko dušo. Bil je človek vesele narave, radi česar je imel veliko prijateljev, katere je ob vsaki priliki in še celo na smrtni postelji spravil v smeh. Bil je šaljivec prve vrste in to vselej do prave meje, ne da bi se pri tem žalil Bog, verski čut ali njegov bližnji. Sovraštva ni poznal, pač

pa je imel usmiljeno srce do trpečih in siromakov. Kako rad je čital naše dobre časnike, kaže dejstvo, da je še par dni pred smrtjo vzel v roke »Slovenca«, a že ves izžrpan, oslavljen ga je moral žalosten odložiti. Imel je vkljub slabemu vremenu nad vse lep pogreb. Že na domu mu je zapel jurjevski pevski zbor pod vodstvom g. organista »Vigred se povrne«, nakar je pokojnikov brat, gospod župnik šentlenarški, blagoslovil krsto. Že od doma se je razvil lep sprevid, pri cerkvi pa se je še povečal. Sprevid je vodil brat v spremstvu domačih gospodov. Ob odprtem grobu mu je govoril v slovo vlč. g. brat župnik, besede, ki so navzoče ganile do solz. V imenu gasilcev se je poslovil g. Verzel. Pokojnik je bil član gasilnega društva, oziroma tajnik že čez 20 let. Ob koncu je še pevski zbor zapel »Jamica tiha«. Vzeti smo morali slovo od prezanega groba: tvoja ljuba žena, tvoj dober otrok, katerega si čez vse ljubil, tvoj brat, tvoje sestre, številni prijatelji tvoji. Vsi ti kličejo: Z Bogom, na svidenje onkraj groba!

Ključarovi pri Ormožu. Zamahnila je smrt na kosa v hišo Hebarjevo, nam pobrala ljubelega brata, strica, dobrotnika, vzglednega posestnika in katoliškega očeta Janeza Hebarja v 55. letu starosti. Udarec je tem hujši, ker joka za pokojnim 5 nedolžnih otrok in žena. Pogreb dne 8. t. m. je bil dokaz, da je bil rajni blaga duša, saj smo ga spremili na njegovi zadnji poti skoraj vsi domači vaščani in še mnogo sosednih. Vsem, ki so potrebovali pomoči, so bila odprta vrata njegove hiše. Kruta svetovna vojna in ujetništvo sta mu skopala prerani grob. Preostalin, otrokom in ženi izrekamo naše iskreno sožalje. Pokojnemu pa večni mir in pokoj!

Verzej. Dne 2. t. m. je po večtedenski mučni bolezni, katero je prenašal z uprav Jobovo potrpežljivostjo, umrl od mnogih poznan in priljubljen vrtnar zavoda, blagi Tomaž Rantaša v 71. letu starosti. Bil je eden prvih ustanoviteljev Marijanišča, v katerem je z vzorno marljivostjo tako v verskem, kakor v stanovskem oziru delal in se trudil nad 18 let. Goreč Marijin častilec je bil dvakrat v Lurdu. Dvakrat se je udeležil romanja v večni Rim; in ob prvem slovenskem romanju v sv. deželo se je nahajal med jeruzalemskimi romarji. Ni ga menda Marijinega svetišča v

mu ničesar ne more dokazati, nikoli ga ne ujamemo.

Oče Blažun je želel v srcu, da bi Matija rajši odšel, kakor pa da se meni sedaj z njim o stvarih, ki so mu bile že tako ali tako znane. Toda ni si upal reči besedice nasilnemu možu.

Tedaj se je nenadoma vzdignil trušč pred vrati.

Zunaj so stale postave, katerih bi se prestrašil tudi srčen mož, če bi jih ponoči nepričakovano srečal na samotni cesti. Pet krepkih fantov, ki so imeli vsi črno namazane obraze.

»Kaj ste vi? Kaj ste res vi?« je tresoč se vprašal stari Blažun.

»Mi smo,« je odgovoril eden njih. »Žganja in klobas bi radi, napol živi smo, čisto obnemogli!«

Odpeli so si smuči, prišli v sobo in vsak je popil nekaj kozarčkov žganja; odgovoriti pa zaenkrat niso hoteli na nobeno vprašanje.

»Najprej jesti, piti in vode, da se umijemo!«

Umili so se v kuhinji za silo, nato pa planili po jedl in pijači in požirali brez besede.

Stari Blažun jih je preštel.

»Jerneja ni —!«

»Kje je Jernej?« je sunil Blažun s komolcem bradatega moža. Ta je pokazal z nožem, s katerim si je rezal klobaso, čez ramo, in rekel s polnimi usti:

»Mrtev!«

»Mrtev?« sta zavpila Blažun in Matija. — »Mrtev?«

Petorica jima je molče prikimala.

Končno se je eden napol najedel in je začel pripovedovati:

»Ko je ušel Matija, je nas vse prevzel velik pogum, da jo tudi odkurimo. Seveda je bilo to tvegano. Dvajset prežavcev, vsi oboroženi s puškami, mi pa brez orožja, ker so nam ga bili pobrali. Prvi v vrsti je šel Jernej, ki so ga stražniki prepoznali; zato so še bolj pazili nanj ko na nas druge. Jernej je seveda tajil, da ni črni Jernej. Povedal jim je drugo ime ter jim lagal in lagal. Nazadnje je začel jokati, jadikovati in kričati.

(Dalje sledi.)

V kliniki za oči bolne.

Lečnik: »No, ali ste se ravnali po moji odredbi, da izumivate vsak dan s Francovim žganjem?«

Bolnik: »Prosim, g. profesor, vi mi morate zapisati drugačno zdravilo. Prekvatega žganja ne morem mimo ust nikoli spraviti gori do oči!«

— —

Tat in štacunar.

Tat se splazi med drugimi ljudmi v štacuno in skrivoma nakrade sladkorja. Med vratmi ga sreča gospodar štacune ter se mu, misleč, da je novega kupovalca dobil, globoko prikloni, rekoč: »Gospod, le pogosto pridite!«

— —

Sloveniji in daleč izven nje, za katero bi se ne zanimal; in ni miroval, dokler ni zvedel nje zgodovine. »Slov. gospodarju« je ostal zvest do konca. Veliko je žrtvoval za dober tisk, za čast božjo in blagor bližnjega. Sveti mu večna luč!

Luče ob Savinji. Pomlad se bliža, naj zavlada tudi v naših srcih. Zato, dragi fantje in dekleta, vam kliče: Več prosvete in izobrazbe! Mesto pijančevanja in ponočevanja dobro knjigo v roke ali katoliški časopis, v tem bo več zabave in poučnih stvari. Zakonski jarem si nekateri nalagajo. Poročilo se jih je že 9 oziroma 8 parov, 1 je še na okličitih. Vsem obilo sreče in blagoslova v novem stanu! Letošnja zima daje mnogo zabave, tudi otrokom. Pridno se vežbajo v smučanju. Kmetje in delavci tudi pri nas občutimo težko krizo, katera se je pritegnila tudi v naš planinski kraj. »Slovenskega gospodarja« tudi Lučani pridno čitamo. Pozdrav vsem cenj. čitateljem!

Solčava. Prestavljen je bil g. kaplan Vinc. Kolman, ki je 10 let med nami nad vse požrtvovalno in uspešno deloval v cerkvi ter na prosvetnem in gospodarskem polju. O njem bode pričala krasna cerkvena Kristusa Kralja v Logarjevi dolini. Na novem mestu v Gornji Radgoni mu hvaležni Solčavani želimo obilno uspeha!

Galicija pri Celju. Tudi pri nas čutimo težko gospodarsko krizo. Lani je naša občina trpela celoletno hudo sušo. Ni skoraj posestnika, kateremu bi ne manjkalo potrebnega živeža, zlasti za govejo živino. Vsak dan nas nadlegujejo berači in brezposelni. Nekateri so potrebni, drugi pa tudi ne. Stanje našega gospodarja je v zelo težkem položaju. — Dne 29. januarja t. l. je imelo Sadjarsko in vrtnarsko društvo, podružnica Galicija, zborovanje v šoli. — Tudi smrt pri nas vedno pobira in nič ne izbira. V nedeljo dne 29. januarja smo pokopali petletnega otroka Jožefa Rehar. Na Svečnico pa so naši zvonovi zapeli tužno in bridko pesem in naznanjali ljudem, da je za vedno zatisnila svoje oči Malovšek Justina. Rajna je bila vzor krščanskih deklet in Marijina družbenica. Umrila je v najlepši dobi svojega življenja, stara komaj 23 let. Kako je bila rajna priljubljena, so pokazali ljudje, ki so jo hodili kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru, in pa pogreb, katerega se je udeležilo ljudstvo iz župnij: Galicaja, Gornja Ponikva, Št. Janž na Peči, Dobrna in iz Šmartna v Rožni dolini. Komaj so utihnili naši zvonovi, ko smo pokopali Justino Malovšek, že so zopet zapeli svojo pesem. Umrila je stara žena Jožefa Krajnc v Hramšah. Sedaj gre kar po Hramšanih, v kratkem času smo izgubili kar štiri: Martina Vengušta, Franca Falanta, Justino Malovšek, ki je umrla za pljučnico, in sedaj Krajnc Jozefo. Bog bodi vsem milostljiv Sodnik, ostalim pa naše iskreno sožalje!

Braslovče. S 1. februarjem nas je zapustil g. kaplan L. Arko in je šel na novo službeno mesto v Solčavo. Kako je bil priljubljen pri šolski mladini in pri vseh faranih, se je videlo pri slovesu v šoli, v cerkvi in v društvenem domu. Želimo mu obilo sreče in zadovoljnosti na novem mestu! — Pretečeni teden je umrla v Kamenčah Antonija Baš, mati g. profesorja Baša in hčerka Marije, misijonarke v Belgradu. V Podvrhu na Obramlah pa Krajučeva mati M. Marot. Blagima krščanska materama sveti večna luč, preostalim naše sožalje! — S 5. februarjem se je otvorila v Braslovčah tudi dolgo zaželjena telefonska postaja.

Braslovče. Pretečeni teden sta našla dva fantja za Savinjo v Parížljah v grmovju za-

vitek, v katerem se je nahajal zadavljen novorojenček. Orožništvo je že izsledilo nečloveško mater, mlado dekle iz Zakla. Priznala je še en detomor iz prejšnjega leta. — Po župniji hodi neki agent, ki prodaja protestantovsko sv. pismo in je zelo vsiljiv. Naj nihče nič ne vzame od njega! — Zelo težko čaka kmet in obrtnik spomladi, da bi potem saj malo prenehali hoditi brezposelni in berači, kateri si kar kljuko podajajo. Vsak dan jih pride po več skupaj in so nekateri zelo prevzetni, zahtevajo denar ali pa pijačo. Prav posebno hudo je za hiše, ki so na samem, saj jim ne upajo ljudje nič odreči. Vsi si želimo, da bi prišli kmalu zopet boljši časi, da bi bilo dela in denarja dovolj za vse!

Ponikva ob južni železnici. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo je imelo na Svečnico dne 2. februarja svoj redni letni občni zbor pri društvenemu načelniku tov. Žličarju. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je društvo pretečeno leto proslavilo svojo desetletnico ter si je pri tej priliki nabavilo motorno brizgalno in gasilski voz, kar stane okroglo Din 40.000. Na dolgu je še samo okroglo 7000 Din. Da je društvo tako napredovalo, se moramo zahvaliti vsem članom in dobrotnikom društva, posebno pa nadvse delavnemu in požrtvovalnemu tajniku društva g. učitelju Jožetu Kincl. V znak hvaležnosti za njegovo res vztrajno delo ga je občni zbor soglasno imenoval častnim članom. K priznanju čestitamo ter prosimo še nadaljnjega, nesebičnega sodelovanja v prid gasilstva.

Laški okraj. Ob novem letu se navadno delajo računski zaključki ali bilance. Ako pogledamo položaj ali bilanco našega kmeta v laškem okraju za lansko leto, vidimo različne postavke. Nobeden drugi stan ni tako odvisen od vremena kakor kmetijski. Letine bi se v splošnem mogle imenovati še dobre vsaj v tistih krajih, kjer je obrodilo sadje, to je predvsem v vaseh trboveljske in dolske občine. Nasprotno pa v krajih, kjer sadje ni obrodilo, to je v vseh ostalih občinah okraja, in je suša uničila mnogo kmetijskih pridelkov, lahko rečemo, da je bila letina slaba. Posebno hriboviti kraji, peščena in rebrovita zemljišča so ponekod bila popolnoma požgana od suše. Marsikje je bilo od suše uničeno vse, predvsem fižol, krompir, zelje in repa, to so pridelki, ki tvorijo glavno prehrano tukajšnjega ljudstva. Pa tudi koruza in ajda je po marsikje silno trpela od suše. Najhujše pa je bila prizadeta od suše živinska krma. Naši kmetje so morali vsled pomanjkanja krme mnogo živine odprodati po nizki ceni, živino slabše vrste, to je predvsem krave, katere so druga leta navadno pokupili trboveljski mesarji, pa doma zaklati. Včasih, ko se je goveja živina lahko prodala še po primeri ceni, ni bil kmet v stiski za denar, ako njive niso vsled vremenskih nepravil dale dovolj živeža. Vse kaj drugega je dandaes, ko kmet za živino ne dobi niti polovico prave vrednosti. Da ljudje na manjših kmetijah kjer ni postranskega zaslužka, marsikje trpijo pomanjkanje, se lahko vidi na šolskih otrocih. Ko se je meseca decembra v nekaterih krajih delila koruza po nižjih cenah, jo marsikje ravno mali posestniki tudi za nizko ceno niso bili v stanu kupiti. Zeleti bi bilo, da bi odločilni činitelji poskrbeli, da bi se revnim malim kmetovalcem podelil od strani države ali banovine potrebni živež, ali pa z javnimi deli možnost zaslužka.

Dortmund-Zving, Nemčija. Tukajšnje društvu sv. Barbare prosi za malo prostora v »Slov. gospodarju«. Zaradi hude krize, katera nas tukaj vedno bolj tlači, smo že mislili,

da bomo morali božično obdarovanje naših malčkov opustiti; pa se je nas spomnila — dravska banovina. S tem darom je nam bilo mogoče razveseliti naše otroke. Na tem mestu se srčno zahvalimo g. Lindiču, predsedniku Zveze jugoslovanskih katoliških društev, za posredovanje. Prireditelj je prav lepo uspela. Naša vrla članica Pavla Miholin je naša dekleta naučila več lepih slovenskih pesem in eno igro. Krepko ploskanje je pohvalilo njen trud. Potem nam je igrala godba nekaj božičnih pesem, koračnic in valčkov. Ob koncu veselice se je naš predsednik zahvalil za obilen obisk in z ginjačimi besedami nam govoril o naši dolžnosti do naše jugoslovanske domovine in do naše matere sv. Cerkve. Take prireditve nam vedno kažejo, kako lahko in razločno in s kakšnim veseljem govorijo naši otroci slovenski jezik. Zato naši otroci ne bodo krivi, če čez nekaj 10 let tukaj izumrje slovenščina, čeprav še bo tukaj živelo več tisoč Slovencev. Krivi so odrasli, zlasti starši, ker so preveč malomarni in premalo ponosni. Pri občnem zboru so bili izvoljeni: predsednik Johan Slomšek, podpredsednik Martin Zupan, blagajnik Anton Medved in tajnik Johan Strekar. Čeprav je nekaj Slovencev našemu društvu hrbet pokazalo, se naše društvo vseeno dobro razvija in lepo napreduje in to je v največji meri zasluga našega odbora.

Upor na holandski oklopnici.

Po vesteh iz holandske prestolice Amsterdama je izbruhnil zadnje dni na oklopni ladji »De Zeven Provinciën« upor. Uporniki domačini so radi znižanja mezd zajeli 16 mornariških oficirjev in sami prevzeli poveljstvo. Ko je začelo upornico zasledovati drugo holandsko brodovje, so puntarji zagrozili preganjalcem z ostrimi streli iz najtežjih topov. Konečno so puntarsko ladjo druge oklopnjače zajele pri malem otoku Simuk v Indijskem morju in jo razorožile. S tem je končana pustolovska vožnja upornice. V holandskih vojaških krogih je ta slučaj punta vzbudil resne skrbi. Upor na oklopnici je le en neznaten dogodek iz revolucionarnega gibanja, ki ga opazuje javnost na holandskem ogromnem otoku Sumatra v Indijskih vodah. Močna stranka v holandskih kolonijah bi rada vrnila domačinom stare pravice. Za tem gibanjem so posestniki, kolonisti in duhovščina.

Drugo gibanje ima za seboj ljudske množice in manjše najemnike, ki so za odstranitev vseh Evropejcev iz kolonij, za izločitev bogatašev in duhovnikov iz politike.

Moderni Malajec v holandskih kolonijah zna čitati in pisati ter je izredno nadarjen in talentiran za tehniko. Pri vseh tudi najbolj zamotanih strojih so danes že domačini. Upor na omenjeni oklopnici je dokaz, da so Malajci kos vodstvu moderne ladje.

Holandske garnizije so v kolonijah zelo šibke. Holandija kot taka ima prepričlo prebivalcev, da bi nastopala v kolonijah napram domačinom z vsaj približno enakim številom. Holandska se je dolgo časa trudila in je veljala za vzgled, kako je mogoče domačine

Malajce vzgojiti za dobre in vdane državljane. Najnovejši punt na ladji pa je jasen dokaz, da so se tudi sicer dobro vzgojeni Malajci povzpeli do prepričanja, da so tudi oni rojeni za popolno samostojnost, kakor evropejski Holandci, ki jih izrabljajo že stoletja.

Viničarski vestnik.

Ureditev viničarskega vprašanja. Viničarsko vprašanje ni nič drugega, kakor vprašanje ureditve in določitve delovnih pogojev, od katerih je odvisna tisočim našim viničarskim družinam njihova človekavredna eksistenca. V vinorodnih krajih bivše Spodnje-Štajerske, kjer tvorijo viničarji skoraj velik del prebivalstva, je to vprašanje posebej pereče, ne le zgolj z gospodarsko-socijalnega stališča, marveč predvsem še to bolj iz narodnostnega. Zato nikoli ne more biti opravičena zahteva tistih, ki žele viničarski red odpraviti in ga nadomestiti z nekakimi prostovoljnimi medsebojnimi pogodbami. Država s svojo zakonodajo je zato tukaj, da štiti slabejšega pred močnejšim, da regulira in omogoči obstoj tudi tistemu, ki razun delovnih rok nima ničesar drugega, državljan pa je tako, kot vsi drugi. Ako viničarskega reda ne bi trebalo, tedaj ga tudi nihče ne bi postavljaj. Od vseh dosedanjih viničarskih redov, ki so kdaj bili v veljavi, je sedanji še najboljši. Manjka še k temu sankcije za stalnost viničarjev v službi in zavarovanje za bolezen in starost.

Podatki za zbirko statistike pridno prihajajo od vseh strani. Najvažnejše je omeniti pri tem položaj celjskih viničarjev, ki imajo poleg prostega stanovanja, drv in deputatne zemlje še mesečne plače 600 do 800 Din in so s tem tako preskrbljeni tudi po zimi, v brezposelnem času.

Št. Vid pri Ptuj. Na Svečnico se je vršilo v Slomšekovem domu lepo zborovanje naših viničarjev. Sprejela so se pravila in ustanovila se je tudi strokovna skupina. Pa nekateri že sedaj grozijo, kako organiziranega viničarja ne bodo trpeli v službi. Pa se bomo vsi organizirali in zato izbire ne bo moglo biti.

V Ljuitemeru sta dne 5. februarja obhajala zlato poroko zakonca Rajh Ivan in Rozalija. Dorastli otroci in prijatelji (sami viničarji) so njima za ta izreden jubilej pripravili tudi lepo gostijo. Jubilarita sta člana »Strokovne zveze viničarjev« in »Viničarske kreditne zadruge«, zato njima načelstvo obeh iskreno čestita.

Mesto z največ požari.

Moderno mesto Tokio, prestolnica japonskega cesarstva, obstoja do polovice iz lesenih in papirnatih hiš. Le najbolj moderni del ob zapadu mesta poseda zidane stavbe. Vsakdo si lahko sam predstavlja, kako ogromno delo da mora zmagovati skozi celo leto tokijsko gasilstvo.

Gasilci v Tokiju so najbolj moderno na celem svetu organizirani in zares zaslužijo, da se seznani z njim nekoliko tudi naša podeželska javnost. — Pred vsem so popolnoma po vojaško opremljeni. Člani gasilske organizacije se zavežejo, da bodo služili 12 let. Še le po preteku 6 let se lahko vsak poroči. Vojaški značaj tokijskih gasilcev se posebno naglašja pri vsaki priložnosti. Tudi red med gasilci je vo-

jaški. Ako kateri član kaj zagreši, ga kaznujejo po vojaških zakonih.

Vseh gasilcev v Tokiju je 3000, ki so razdeljeni po celém mestu. Njihovo gasilno orodje je najmodernejšo. Kdo je prisostvoval enkrat gasilskim vajam japonskih gasilcev, ki so prave ljudske veselice, se ne more načuditi, kako so ti ljudje kos svoji nalogi.

Pri pogledu na tokijsko najboljšo gasilsko organizacijo se rodi nehoti vprašanje: Kako je to, da poseda baš japonska prestolnica letni rekord, kar se tiče požarov? Z izvrstno, številčno močno in najmodernejšo opremljeno požarno brambo bi vendarle zamoglo biti omogočeno, pogasiti tudi ogenj lesenih stavb.

Ako pa izbruhne požar v bolj revnem delu mesta, ki je eden najstarejših, n. pr. v Pukavagi, ne more dospeti na mesto nesreče pravočasno najhitrejša požarna bramba. Predno približajo gasilci, je že najmanj 100 lesenih hiš v objemu plamenov. V takih slučajih ne gre gasilcem zato, da bi gasili, ker se sploh gasiti ne da, ker so hiše preveč skupaj, ulice ozke in je največji požar tekom 10 minut v polnem razmahu, ampak da prodrejo v goreče objekte in rešujejo iz njih ljudi. Kako požrtvovalni so tokijski gasilci v tem oziru, nam dokazuje dejstvo, da so utrpeli leta 1931 70 mrtvih in 200 težko ranjenih. — Ravno leta 1931 je bilo v Tokiju 1900 požarov, ki so uničili 400 človeških bivališč.

Vzrok tako pogostih požarov je iskati v tem, ker so starojaponske hišice iz lesa ter lepenke. V teh bajtah svetijo s petrolejkami in kuhajo s špiritom. Zadostuje le neznatna iskra in cele ulice so takoj v vse uničujočem plamenu.

Odvisnost zdravja od ozračja.

Kakor vsa bitja, živali in rastline, smo odvisni tudi ljudje od ozračja, ki nas obdaja z vsemi svojimi mnogovrstnimi pojavi in lastnostmi kemične ter fizikalne vrste. Poletje in zima, dan in noč, mraz in toplota, vlaga in suša — vse to vpliva na naše življenje, naše razpoloženje in zdravje. Isto menjavanje kakor v vnanji naravi se odigravata tudi v našem telesu. Razmer-

SKRIVALNICA.

Kje pa je hlapec?

je med zdravjem in vremenom je torej le izraz iz splošnega razmerja med naravo in življenjem. A čeprav se nam vidi to tako jasno, vemo le prav malo o tem.

Vsaka bolniška strežnica ve n. pr. povedati, da umrje največ bolnikov proti jutru in poldnevu, ko je zrak najbolj prevodljiv za elektriko. Samo poletni poldnevi delajo nerazumljivo izjemo. Ob vlažnem južniku istotako narase umrljivost hudo bolnih, posebno značilna pa je umrljivost v vigredi, kajti takrat je največja. Tudi v jeseni narase za neke bolezni umrljivost in število bolnikov. A kakor za bolezni, sta pomlad in jesen relativni višek za vsakovrstno delovanje pesniškega, umetniškega in sploh duševnega značaja, kakor slavi tudi ljubezen v teh dveh dobah svojo zmagoslavje. Samomori so takrat istotako bolj pogosti in podobno je z npravnstvenimi zločini — skratka, letne dobe s svojimi posebnimi vremenskimi prilikami imajo svoje značilne vplive na ljudi. A ne samo ljudje, tudi druga bitja in povzročitelji bolezni so v posebnih odnosajih s temi dobami. Nalezljivo nastopanje nahoda nam kaže najbolj nazorno, kako vpliva vreme na povzročitelja tega zla.

Končno je vreme z vsem, kar spada sem, s svetlobo, solncem, gibanjem zraka, vlago, zračno elektriko in količino prahu v ozračju važen zdravilni činitelj za mnoge bolezni, tuberkulozo, revmatizem itd. Celo preprosta izpremembra zraka ima velik pomen, kakor ve marsikdo iz lastne izkušnje. Zato ni čudno, da se znanost čedalje bolj vneto bavi z vremenskimi pojavi in klimatičnimi prilikami in da skuša vneto rešiti preobilico ugank, ki nam jih te stvari danes že zastavljajo.

Raznoterosti.

Elektrarna ob vznožju Himalaje. — Ob reki Ul na ozemlju mandijskega kneza ob južnem vznožju himalajskega gorovja dovršujejo sedaj lektrarno, ki bo izrabljala ogromne vodne sile pogorja Himalaja. Naprava bo dobavljala električno silo zlasti iz vodovij pogorja Davalagiri, ki ga cenijo na 2 in pol milijona konjskih sil. Gradnja elektrane je zelo težavna, ker je treba premagati ogromne naravne ovire. N. pr.: skozi neko goro so morali izvrtati 5 km dolg predor. Pri teh delih je sodelovalo 150 inženirjev in 300 delavcev. V predelu, kjer se dovršuje lektrarna, sta najhujša sovražnika človeškega zdravja mraz in kamenje. »Proga smrti« je bila dolga samo 6 m. Da so jo obvladali, so potrebovali tehnični veščaki 4 mesece časa, ker jo je vedno znova zasipavalo in zatrpavalo kamenje, ki se je vsipalo iz razpoklin krhkih sten. Težak je bil tudi prevoz strojev, ki so jih morali delavci prenašati na plečih, in to v predelih, kamor dotlej še ni stopila človeška noga. Stroški za lektrarno znašajo 4 in pol milijona funtov. Ko bo naprava dograjena, pa bo imela civilizacija od tega ogromne dobičke.

Največja fotografija na vsem svetu. Največji fotografski osebni sliki na celnem svetu sta portreta Lenina in Stalina, ki sta bila na proslavi lanskega 1. majnika razstavljena na »Krasni ploščadi« v Moskvi. Merita vsak 25 krat 8 metrov. Pomenita rekord v svetovni fotografiji, ki ne pozna večjih slik. Fotografiji so sestavili vsako teh slik iz 600 negativov.

Prvi avtomobili. V tridesetih letih preteklega stoletja je imela Anglija prvi avtobusni promet. To so bili parni avtomobili, ki so vozili nad dvajset oseb. Proti njim pa so nastopili kočijaži, ker so se bali konkurence in kmetije, ker so mislili, da bo padla cena njihovim konjem, pa končno tudi lastniki prvih železnic. In res, avtomobilski promet so onemogočili na ta način, da je parlament prinesel zakon, po katerem ne smejo avtomobili hitreje voziti kakor 4 kilometre na 1 uro, a 50 metrov pred avtomobilom mora nekdo vihteti tri rdeče zastave z napisom: »Pazite! Umaknite se!« Ta zakon je živel polnih 60 let!

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Japonski zastopnik zapustil Ženevo. Društvo narodov je odklonilo priznanje Mandžurije kot samostojno državo pod pokroviteljstvom Japoncev. Radi tega je Japonska odpoklicala svojega zastopnika iz Ženeve in javila izstop iz Društva narodov, ako bi ostal omenjeni sklep nespremenljiv.

Nemški kancelar Hitler že napoveduje spremembo mirovnih pogodb in zahtevo o povračilu nemških kolonij.

Žrtev železniške nesreče. Dne 12. februarja je prevrnila burja službeni in en potniški voz vlaka na progi Sušak—Bakar. Vlakovodja Šaladin iz Ptuja je postal smrtna žrtev nesreče.

Zagoneten umor. Dne 12. februarja so zaprli orožniki v Tunjicah pri Kamniku posestnika Antona Vombergerja. Omenjeni je osumljen, da je pred 10 meseci podkupil prijatelja čevljarja Avgusta in da je ta umoril njegovo teto. Teta Ivana Rakef, po domače Jamovka, je bila štirikrat omožena, a ni imela otrok. Pri sebi je imela nečaka Antona Vombergerja, kateremu je obljubila, da mu bo zapustila celo imetje. Aretirana nečak in čevljar dajeta glede umora nasprotujoče si izjave in bo težko razvozljala preiskava zagonetno zadevo.

Skok skozi okno iz drugega nadstropja. Iz drugega nadstropja je skočila skozi okno palače Ljudske posojilnice v Celju 38letna Marija Jaška, rojena na Dunaju, pristojna v Novo Štifo. Pretresla si je možgane in se je tudi na znotraj poškodovala. Vzrok samomordnega namena ni znan.

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo dne 19. t. m., popoldne ob treh vprizori dramatski odsek Katoliškega prosvetnega društva narodno igro s petjem »Godčeva pesem«. Prijatelji lepe in poštene zabave iskreno vabljeni.

Hajdina pri Ptuj. Gasilno društvo vprizori v nedeljo dne 19. t. m. ob treh popoldne v dvorani gospe Bračičeve, gostilničarke v Rogoznici pri Ptuj, veseloigro »Dve nevesti«. K obilni zabavi vljudno vabimo. — Odbor.

Ruše. Za fante, ki so člani Prosv. društva, se je preteklo soboto ustanovil poseben fantovski odsek, ki bo imel predavanja in sestanke redno vsak drugi teden. Predsednik je brat Gustl Repolusk, ki se je udeležil tritedenskega fantovskega tečaja v Mariboru. Res, fantje skupaj, da koristno rabite svoje mlade moči in se izobrazite za svoj prihodnji poklic!

Ruše. Pretekli teden so v Slovenjgradcu pokopali ruškega rojaka, vlč. g. župnika v pok. Romana Skerbsa. Rojen je bil dne 27. februarja 1874 na Smolniku. Leta 1898 je v veliko veselje svoje blage, globokoverne matere vdove pel v Rušah svojo novo mašo. Potem je bil veliko let župnik na hribovitem Prevorju. Radi hudega revmatizma, ki ga je večkrat cele mesece priklenil na bolniško posteljo, se je moral leta 1929 odpovedati župniji in se je naselil kot hišni duhovnik v javni bolnici v Slovenjgradcu. Plodonosno je tam deloval 3 leta. Pondeljek dne 6. t. m. pa mu je huda pljučnica ugasnila luč življenja. Z njim je izumrl spoštovani Skerbsov rod na Smolniku. V obilnem številu so se znanci in sorodniki iz Ruš udeležili pogreba v Slovenjgradcu in se lahko prepričali, kako čislani je bil tud tam pokojni g. Roman. 16 duhovnih sobratov od blizu in daleč ter dolga vrsta gospodov in gospej iz mesta in okolice so ga spremljali na njegovem zadnjem potu. Pogreb je vodil njegov sošolec, prevzv. g. pomožni škof dr. Tomažič, ki se je pred mrtvašnico poslovil od dobrega prijatelja v prisrčnih besedah. In tako počiva čislani naš rojak med njimi, katerim je posvetil svoje zadnje moči, med katerimi je tudi umrl kot žrtev svojega duhovniškega poklica. Blagemu srcu ohranimo blag spomin!

MALA OZNANILA

Prodaja se lepo posestvo, 4 orale, hiša z mlinom. Dražen vrh 63, Sv. Ana na Kremb. 191

Iščeta službo zakonca brez otrok pri živini in poljsk. delu. Naslov v upravi lista. 189

Iščem majarijo ali viničarijo za tri delavne osebe. Naslov v upravi lista. 190

Sprejme se oženjen par. Jarenina 47. 193

Kupim malo posestvo, 2 do 3 orale, v bližini Pohorja. Naslov v upravi lista. 196

Prodaja proti gotovini dvostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in velikim zemljiščem v Studencih. Vprašajte v mehanični delavnici Maribor, Vetrinjska 11. 192

Prodaja hišo z vrtom. Pobrežje pri Mariboru, Gubčeva ulica 24. 188

Harmonij poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 187

Klobuki

najnovejši od Din 48.- naprej

otroški Din 28.-.

Velika izbira

o b l e k

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

Enodružinska hiša, nova, gospodarsko poslopje, vrt in zemljišče, tik Maribora poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 186

Separator za mleko in velika izbira porabnih reči najcenejše v Grajski starinarni, Maribor, Trg svobode 1. 198

Prodaja se: požlahtnjene, ukoreninjene trte, eno- in dvoletne, vrste »italj. rizling«, odajda oskrbnitvo posestev grof Merana, Vrhov dol, pošta Limbuš pri Mariboru. 197

Iščem mesto viničarja s popolno prakso. Naslov v upravi lista. 203

Sprejem pridnega vajenca z dežele. Anton Besak, krojač, Maribor, Sodna ulica 15. 204

Prodaja 5 oralov travnikov in njiv. Prodaja tudi na drobno. Primerni prostori za stavbe, cena 5000 Din za 1 oral. Naslov v upravi lista. 202

Zavarovanje proti požaru, življensko in proti smrti posreduje: zastopstvo Zavarovalne družbe »Feniks«, Pichler Jurij v Ptuj. 201

Hiša v Ptuj se prodaja za hranilne knjižnice ene izmed posojilnic ali Mestne hranilnice v Ptuj. Hiša ima nekaj vrta, studenec in leži na ugodnem prostoru poleg sejmišča. Cena 39.500 Din. Vprašati: Ana Trbuc, Ptuj, Zrinskofrankopanska 10. 200

Prodaja posestvo pri Poljčanah. Izve se pri g. Antonu Grof, Poljčane. 195

Šafar, oženjen, strokovno vešč sadjarstva, vinarstva in splošnega kmetijstva, išče službe. Ponudbe na upravo lista pgd »Vzoren in pošten«. 194

Prodaja posestvo pri cerkvi in šoli, blizu Maribora. Naslov v upravi lista. 177

Prodaja čevljarstvo orodje in 2 stroja: Franc Hajnshek, Kostrivnica, Podplat. 178

Iščem službo oskrbnika ali šafarja ali majerja, sem oženjen, absolvent kmetijske šole s prakso. Naslov v upravi lista pod številko 100. 182

Kravarja, oženjenega, po možnosti brez otrok, oba dobro molžeča, takoj sprejme oskrbnitvo Studenec, Obmejna cesta 64, pri Mariboru. 180

Hranilnica in posojilnica na Dobrni ima svoj redni občni zbor dne 5. marca 1933. ob pol 9. uri dopoldne v uradnem prostoru z običajnim sporedom. — Načelstvo. 199

ZAHVALA

»Zadružnosti«, reg. pom. blagajni v Mariboru, Orožnova ulica 8.

Podpisana se vljudno zahvaljujem »Zadružnosti« za nakazano mi pogrebni po preminuli članici. Zahvaljujem se še posebno za hitro, tankovestno in nepristransko poslovanje, za kar mo- »Zadružnost« vsakomu najtopleje priporočati kot najpoštenjšo in najvestnejšo ustanovo. 184

Kamnik, dne 11. februarja 1933.

Flere Mici s. r.

PRIPOROČAM

brez skrbi vsakomur posmrtninsko zavarovanje po načinu, kakor ga izvaja »Zadružnost«, reg. pom. blagajna v Mariboru, Orožnova ulica 8. Pogrebna po rajnem članu mi je bila izplačana točno. »Zadružnost« je poštena in vestna ustanova, z njenim delom sem zadovoljna.

Sp. Hajdina, dne 11. februarja 1933.

185 Ogrizek Marija s. r.

Za našo deco.

Mali kipar.

(Dalje.)

»Mogoče pa boš tudi zadovoljen, da ostane kip tam, kjer je sedaj.«

»Videli bomo«, je menil deček.

»Dobro, dajmo torej videti!« je zaključil gospod.

Neznanec je šel v dvor povsem mirno. Ko je hotel stojiti v vežo, ga je deček zadržal ter mu je napol sramežljivo, napol ježno rekel:

»Kam greste, gospod? Vendar ne boste šli v kneževe sobane? Dosti je, če nam dovolijo, da smemo na vrt, vendar ne bomo hodili še po grajskih sobah!«

Neznanec je stopil na hodnik. Sluge in stražniki so ga pozdravljali z velikim spoštovanjem.

Deček ga je spremljal vse bolj vznemirjen. »Mogoče je to kak uradnik na dvoru«, je pomislil Michelangelo. »Če je to res, potem mi ni bilo treba tako nevljudno z njim postopati. Pa! Naj bo, kdo hoče, moj faun je samo moj. Mora mi ga vrniti. Če pa noče, potem ga bom sam vsega razbil.«

Gospod je prehodil mnogo razkošno opremljenih dvoran, a nihče ga ni ustavil.

»Za Boga!« je pomislil Michelangelo zopet, »morda je to kak knežev sorodnik, jaz pa sem bil napram njemu tako drzen. To bo še lep konec!«

Neznanec se ni obrnil, ampak je samo odprl vrata krasno opremljene dvorane, v kateri je bilo vse polno dragocenih umetnin.

Deček je obstal nem, preplašen. Dozdevalo se mu je, da se tla šabijo pod njim. On je vendar bil tako brezobziren napram osebi, ki kar tako vstopa v kneževe dvorane. Dvignil je oči, da bi prosil odpuščanja, ali v tem trenutku opazi svojega fauna na lepem postavku.

»Vidiš, dragi moj prijatelj«, mu je rekel gospod zelo nežno in dobrohotno. »Jaz sem tvoj kip vzel iz vrta, da bi ga postavil na boljše mesto.«

»Oh, moj Bog! Kaj pa poreče knez, ko vidi ta siromašni kamen med temi umetninami?«

»Knez ti s tem podaja roko, moj prijatelj. — Primi jo!«

Vsak drugi bi bil padel na kolena. Mali Michelangelo pa je do solz ganjen prijel knežovo roko in jo je srčno stisnil. Bila je roka kneza Lovrenca Veličastnega.

»Odslej boš živel na tem dvoru. Delal boš zame in sedel boš pri moji mizi. Ne bom delal razlike med teboj in med mojo deco. Idi tja v onole oblačilnico in naroči, naj ti dajo prav tako obleko, kakršno imata mala princa Peter in Jakob!«

Ali ne sliči to pravljici? Pa tu ni nič izmišljenega. Michelangelu je bilo tedaj šele štirinajst let.

Neizprosni oče.

Michelangelo je povedal knezu, kako ga je oče napodil iz domače hiše samo zato, ker je hotel postati umetnik. Prosil ga je dovoljenja, da sme posetiti svojega očeta in mu sporočiti, kako ga je knez zadržal, da more živeti na dvoru.

»Idi, dragi moj!« mu je rekel knez, »in povej očetu, naj pride sem še on. Dal mu bom vsako službo, ki bi mu na mojem dvoru ugajala.«

Deček je bil vesel, ker je po tolikem času zopet mogel domov, kamor ni bil po svojem izgnanstvu več prišel. Ali morda sedaj ni šel tja s ponosnim čelom? Ali ni imel pravice, da je stremel večno za tem, za kar je čutil v sebi največ sposobnosti?

Mali kipar, še ves prašen od pota, je potrkal na vrata očetove sobe. Oče jih je odprl. Otrok ga je hotel objeti. Ali oče je stopil par korakov nazaj. Čujte, kako opisuje Michelangelov življenje-pisec to srečanje:

»Proč od mene, nesrečnik!« je vzkliknil oče, tresoč se jeze.

»Oče moj, oče moj! Bodi usmiljen! Poslušaj me prej, preden me odženeš!« je klical deček.

»Ne pridi mi blizu, ti izprijeni in nehvaležni sin! Ne stresaj tu prahu pred mano!«

»Za Boga, poslušaj me samo trenutek!«

»Spravi me boš do tega, da te še prekolnem.«

»Prihajam s kneževoga dvora.«

»Niti vedeti nočem, kd kod prihajaš, niti kaj delaš. To sedaj niso več moji posli. Imel sem nekoč sina, ki mu je bilo ime Michelangelo. Upal sem, da bo v slavo in ponos moji rodbini, veselje in tolažba mojih starih dni. Ali tega nehvaležnega in razuzdanega sina nimam več. Podaril sem ga nekemu slikarju.«

»Radi moje matere poslušaj me, oče! Glej me tu na kolenih.«

»Beži od tod, zidarček! Podaj se tja, kamor spadaš!«

»Moje mesto je sedaj na dvoru kneza Lovrenca Veličastnega.«

»Bog moj, Bog moj! Zblaznel je!« je zaklical oče ves preplašen in takoj ga je minila jeza.

»Pojdi z mano, oče moj,« je nadaljeval Michelangelo z jedernatim in močnim glasom, v katerem se ni čulo nič oklevanja ali dvoma. »Pojdi z menoj in videl boš. Knez Lovrenc te čaka in ti ponuja službo, kakršno hočeš.«

Oče se je dal nazadnje prepričati, da se je napotil na dvor, kjer ga je knez prisrčno in dostojanstveno pričakal.

»Čestitam Vam na takem otroku, ki bo nekoč v slavo svoje domovine. Hotel sem Vas videti in prosim, da dovolite ostati Vašemu sinu na mojem dvoru, kjer ga bom smatral za člana svoje rodbine.«

(Dalje sledi.)

Zvezda.

Mihec ni hotel mirovati pri večerji, zato ga izpodil mati pred vrata. Ko se joka pred hišo, zapazi, da se je zvezda utrnila.

»Ej, zvezda«, ji reče Mihec, »ali tudi ti nisi dala miru v nebesih, ker so te izpodili ven?«

V šoli.

»Toplota razširi vsako stvar. Janezek, povej mi kako primerilo!«

Janezek: »Po leti imamo polno drvarnico, po zimi se pa izprazni.«

Ravno narobe.

A: »Ali ne jeste kumar?«

B: »Ne, ker potem ne morem spati, če jem kumare.«

A: »Čudno, pri meni je pa ravno narobe: jaz pa ne morem jesti kumar, če spim.«

Stanovska zadevoljnost.

»Hvala lepa, gospod, za obilno miloščino!« vzklikne berač in pripomni: »Da, pri tako darežljivem dobrotniku dobi nas eden še le pravo veselje za svoj poklic.«

Na levu.

Lovec vpraša na ledini ležečega pastirja, če je kakega zajca videl?

»O, sem ga«, pravi pastir.

»Kdaj si ga pa videl?«

»O sv. Martinu, mislim, bo tri leta, kar je eden tu mimo tekel!«

Pozor! Pozor!

Za češčenje prosvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure. Zelo priročna knjiga stane samo Din 16— z rdečo obrezo in Din 20— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglišču
Gospodarske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

568

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ako kdo ve za Ano Kitak, katera ima preko 40 let, naj mi naznani, bo zato obdarjen. Jug Mihael, Sušak, Gor. Podvežice 32. 176

Sprejem deklo na deželo. Izve se pri g. Al. Bračič, trgovec, Sv. Lenart v Slov. gor. 172

Prodaja se rodovitno posestvo z hišami in gospodarskimi poslopji v izmeri približno 19 oralov, obstoječe iz kmetije in viničarije v Malem dolu, p. Sv. Jakob v Slov. goricah. Proda se skupno ali pa tudi po parcelah. Jaušnik, Marija Snežna; Kramberger, Sv. Marjeta ob Pesnici; Prekoršek, Sv. Barbara pri Mariboru. 175

Vzamem posestvo v najem ali službo majerja, sem več kmetijstva. Naslov v upravi lista pod številko 183. 183

Sprejme se mesarski vajenec v starosti od 15 let naprej, za dobo treh let, hrana in stanovanje v hiši. F. R., Sv. Benedikt v Slov. goricah. 174

Pozor! Kupim svinjsko mast, prekajeno meso, med, buče olje in lisičje kože. Ponudbe s ceno na upravo lista. 173

Prodaja nove tristanovanjske hiše z velikim vrtom v bližini Maribora. Potreben kapital 40.000 Din. Hiša je davka prosta. Vinko Lašič, Maribor, Tržaška cesta 98a. 167

Iščem majarijo ali viničarijo v bližini Celja ali Maribora. Imam tri delovske moči, sem oženjen brez otrok. Nastop od 18. do 1. marca 1933. 165

Viničarja, marljivega, poštenega, samo z dobrimi, večletnimi spričevali, sprejme takoj posestvo Prosekdvor, Bresternica, pošta Maribor. 166

Prodaja posestvo 18 oralov, Dobrovec št. 33, pošta Hoče. 171

Pozor, rekruti! Predpisane vojaške kovčke in vse potrebščine za vojaško službo dobite najugodnejše v trgovini Metoda Senčarja v Ljutomeru. 161

Kolobarji. Išče se v dobavo v tekočem letu vsako množino kolobarjev, dobro vezanih, iz mehkega lesa (žamanja). Dobava vagonov. Blago za pošiljatev, ko je suho. Ponudbe za zaprti vagon franko Postojna na upravo lista pod šifro »Kolobarji št. 146. 146

Sadno drevje, visoko in prtično, z jamstvom, divjake, kutine in dusenec nudi Anton Jelen, št. IIj pri Velenju. 160

Službo dobi mlinarski vajenec iz poštene kmetijske hiše. Valjčni mlin Rus, Grosuplje. 149

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Antonu v Slov. gor. ima svoj redni občni zbor dne 19. februarja 1933, ob treh popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odborenje računov za leto 1932. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostno število članov, se isti vrši pol ure pozneje pri vsakem številu članov. Načelstvo. 170

Prodaja se krasno posestvo, malo v hribih, 1/2 ure od šole in cerkve, dve uri od železniške postaje. Posestvo obstoji iz 65 oralov lepega gozda, 25 oralov njiv, travnikov in sadonosnika. Gospodarsko poslopje in hiša s 6 sobami vse v dobrem stanju. Cena 250.000 Din, po dogovoru se vzamejo tudi hranilne knjižice. Dopise poslati na upravo lista pod značko »Poceni«. 169

Cepljene trte, eno- in dvoletne, po znižani ceni. Zahtevajte cenik od I. trsničarske zadruge v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. 1328

Čunje, staro železje, krojaške suknene odrezke, ovčjo volno kupi: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 21

Kupimo staro zlato, srebro in srebrne krone po najvišji dnevni ceni. K. Ackermann in J. Kindl, Ptuj. 2

Jabolčne in hruškove divjake nudi po zelo nizki ceni: drevesničar Koren, št. IIj pri Velenju. 26

Mestni gradbeni urad mariborski. Štev. 86/1933. Maribor, 9. februarja 1933. Tekoča dela za leto 1933, razpis.

Razglas.

Uprava mestnih podjetij Maribor razpisuje za leto 1933 za vzdrževanje svojih poslopij i. dr. sledeča obrtniška dela in dobave: kleparska, steklarska, pečarska, slikarska, plesarska, črkoslikarska, kovaška (podkov, konj), dimnikarska in urarska dela ter dobavo železnine in gradbenega materiala.

Vsi potrebni podatki se dobijo od 13. II. dalje, med uradnimi urami od 8. do 12., pri gradbenem uradu, Frančiškanska ulica št. 8/II, soba št. 1, kamor je tudi vložiti zapečatene prošnje do 21. II. do 12. ure. 176

Mestna podjetja Maribor.

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gospodarska ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Važno za vse, ki prebivajo na desnem bregu Drave!

Ker se Maribor na desnem bregu Drave vedno bolj razširja, je bilo nujno potrebno, da imamo v bližini tudi trgovino s papirjem in knjigami.

Zato je Tiskarna sv. Cirila otvorila svojo prodajalno na desnem bregu Drave in sicer v novi hiši dr. Stamola

Kralja Petra trg št. 4.

Vsem našim zvestim odjemalcem, katerim je morda kedaj bilo precej odročno iti v naše prodajalne v mestu samem, priporočamo, da se sedaj tembolj zvesto poslužujejo prilike ugodnega nakupa v tej naši novi prodajalni. Tu dobite vse šolske in druge potrebščine, vse vrste papirja, nabožne predmete, molitvenike, vse vrste knjige itd. V bodoče torej velja: Kupujemo vse te reči v

prodajalni Tiskarne sv. Cirila, Maribor
Kralja Petra trg št. 4.

Klobuke in športne čepice kupite najceneje v trgovini Metoda Senčar, Ljutomer. 162

Posojila podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, pp. 307. Sprejme poverjenike. 89

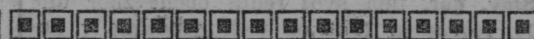
Kože od divjačine kupuje I. Ratej v Slov. Bistrici. 60

= ŽARNICE =

in vse druge električne potrebščine dobite po nizkih cenah v domači elektro-trgovini

K. Florjančič, Maribor 105

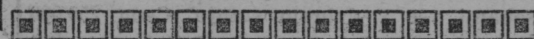
Glavni trg 23, v novi palači »Bergov dvor«.

Ženini in neveste

kupijo jako ugodno: obleke za ženine in neveste, vse zraven spadajoče rože, vse potrebščine za neveste pri 17

Franc Kolerič, Apače

Za neveste

volneno blago od 20 Din naprej, perilo in drugo blago po najnižjih cenah dobite v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ul. 15.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst (mrtvaških rakev), ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 31

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in izplačuje na novo vložene takoj v vsakem znesku. — Denar je pri njej naložen popolnoma varno!

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem!